

DÚBRAVSKÉ NOVINY

Mesačník všetkých Dúbravčanov - Ročník XX - Číslo 8-9/2018

Leto: Skúška kina aj počasia

Deky na tráve, podsedáky, blízky človek alebo sused vedľa vás a príjemná atmosféra. Presne také môže byť sledovanie filmov pod holým nebom. Dúbravka v tomto roku skúšala prvý rok letné kino a skúšala úspešne. Na pláne boli štyri premietania, pričom premietanie filmu Únos prekazil dážď. Podobne dážď alebo naopak silné slnko potrápili aj niektoré ďalšie podujatia Kultúrneho leta v Dúbravke. Viac na str. 26

Foto: Lucia Marcinátová

V čísle nájdete

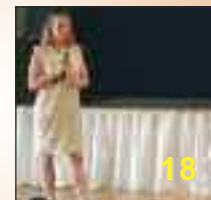
**Tvorba
ako terapia**

**Kocky
aj raketa**

**Dúbravské
hody**

**Logopedička
radí**

**Nová
materská škola**

**Športové
novinky**

V Dúbravke sa hrá na nohy, žijú tu Horangi aj skauti

Kratšie dni, prvé suché listy. Neklamný dôkaz, že leto onedlho vymení jeseň a spolu s ňou aj radosti, starosti. Školský rok. Čas v škole, aj mimo nej. Tanečná či futbal, florbal či taekwondo, výtvarná alebo zmeniť detstvo v skautingu? Dúbravské noviny oslovili organizácie, kluby, združenia a centrá, a ktoré mali záujem, odpovedali na naše otázky. Aby sme vám uľahčili rozhodovanie a ušetrili čas hľadaním informácií, prinášame prehľad voľnočasových aktivít v mestskej časti. Príjemné a snád' aj užitočné čítanie.

Aké je hlavné zameranie, činnosť vášho klubu, organizácie? Kedy bude prebiehať nábor do vášho klubu, organizácie? Kde trénujete, pôsobíte? Máte prijímačky, talentovky, aké dieťa sa môže k vám pridať, stať sa vašim členom? Koľko členov má váš klub, združenie? Ako vyzerajú vaše tréningy? Koľko máte trénerov?

Združeniam, klubom, centráam sme položili rovnaké otázky. Dozvedeli sme sa, kde vyrastajú gumení chlapci a dievčatá, že na tréningoch taekwondo učia malých športovcov napríklad aj to, ako reagovať, keď ich na ulici

osloví niekto cudzí alebo vypukne požiar. Zistili sme tiež, že keď sa povie Hraj na tie nohy, hovorí sa o atletickom klube, ktorého členom je aj slovenský atlét a šprintér Ján Volko.

Novinkou v tomto školskom roku je aj nová adresa Centra voľného času Klokkan, funguje už v priestoroch na Batkovej, v budove, kde pôsobí aj Základná umelecká škola Eugena Suchoňa.

V Dúbravke je teda z čoho vyberať, stačí sa inšpirovať a dať deťom možnosť prežiť zmysluplný voľný čas v mestskej časti. **Lucia Marcinátová**

Skautský zbor Biele delfíny patrí k najväčším na Slovensku, pôsobí v klubovni vo Fortune na Agátovej ulici.

Foto: Zbor Biele Delfíny

Kam po škole, vo voľnom čase? Kde trénovať?

Taekwon-Do ITF Škola HORANGI

Taekwon-Do, ako bojové umenie je druh súťažného športu rozšíreného po celom svete, účinnou sebaobranou, tréningom mysle a sebaovládania sa. Učí disciplínu a sebadisciplínu, sústredeniu sa a zdravému sebavedomiu. V neposlednom rade má pozitívny vplyv nielen na fyzické, ale aj duševné zdravie jedinca a formovanie jeho charakteru. Trénovať možno už aj v Dúbravke.

„Hlavné zameranie nášho združenia je veľmi pestré,“ približuje Jozef Yeti Ančák, prezident Taekwon-Do ITF Škola HORANGI Bratislava. „V prvom rade je učiť deti telesnej kultúre a aktívnym návykom hýbať sa, že športovať je zdravé a potrebné. Obzvlášť v dnešnej sedavej dobe plnej moderných technológií. Tie najmenšie deti majú aj praktickú výchovu formou hier, ako reagovať v rôznych životných situáciách, ako napríklad pri oslovení cudzou osobou, pri požiari, pri prechádzaní cez cestu a podobne.“

Taekwon-Do ITF Škola HORANGI má 60 členov, rozdelených vo viacerých telocvičniach po Bratislave. Člen môže navštevovať všetky telocvične s

ohľadom na vek.

Nábor do školy Horangi prebieha počas celého roka, dôraz však kladú klasicky na september. Prijímačky a ani talentovky škola nemá, prihlásiť sa tak môže každý. Tréningy sú určené deťom od 3 do 6 rokov a od 7 do 12 rokov. Počet skupín však škola plánuje rozširovať.

Členom školy sa dieťa stane vypísaním prihlášky zákonným zástupcom alebo samotnou dospelou osobou, ktorá chce byť členom, jej schválením vedením školy a platením mesačného členského. Členstvo je možné každý mesiac bez udania dôvodu prerušiť alebo zrušiť.

„Trénujeme vo viacerých častiach

Taekwon-Do, ako bojové umenie je druh súťažného športu.

Foto: Taekwon-Do ITF Škola HORANGI

Bratislavy so sídlom v Dúbravke. Rozvrh tréningov, čas a miesto, je ideálne pozrieť si aktuálne na www.taekwondoitf.sk,“ hovorí Jozef Yeti Ančák. „Tréningy začínajú a končia pozdravom. Na začiatku je rozhriatie aeróbnou činnosťou, behom, hrami a podobne. Potom je rozcvička a stre-

čing, preberajú sa rôzne Taekwon-Do techniky, sebaobrana, či príprava na športové šampionáty alebo exhibície, čo je dosť rozsiahla téma. Na konci tréningu sú uvoľňovacie cviky a ľahký strečing. Na tréningoch sa zúčastňuje jeden alebo dvaja tréneri.“

(lum)

Piruetka – škola korčuľovania Zimný štadión Harmincova

Špecifické sezónou sú kurzy a zameranie klubu Piruetka - škola korčuľovania. Má okolo 20 členov a funguje na zimnom štadióne na Harmincovej ulici.

„Hlavné zameranie nášho klubu Piruetka je naučiť deti a mládež korčuľovať na ľade a pomôcť im zlepšiť svoju techniku v korčuľovaní,“ predstavuje predsedníčka OZ Piruetka a zároveň trénerka Andrea Jadroňová „Náš nábor prebieha cez webovú stránku www.piruetka.sk.“

Kurzy sú prístupné pre všetkých, nie je teda potrebné absolvovať žiadne prijímacie testy, talentovky. „Ponúkame možnosť prihlásenia sa do nášho klubu pre všetky deti aj mládež v rôznych kategóriách,“ približuje tré-

nerka. „Berieme detičky od 4 rokov. Začiatočníkov, mierne pokročilých, či už pokročilé deti. U jedného trénera je maximálne osem detí. Celú hodinu sa im tréner venuje a ukazuje im prvky na ľade. Naše združenie disponuje desiatimi trénermi.“

Tréningy v škole korčuľovania majú prebiehať od konca septembra každú sobotu, podrobnosti škola zverejní na svojom webe www.piruetka.sk, na ktorom sa bude dať aj prihlásiť na kurz.

(lum)

Všeobecný športový rozvoj školské telocvične

Prioritne pre škôlkárov a prvý stupeň základných škôl. Všeobecný športový a lokomočný rozvoj základných a koordinačných schopností formou hier, štafiet a špeciálnych cvičení. Tréningy prebiehajú na základných školách.

„Do tréningu zahrňame aj rytmické a tanečné cvičenia a pohybové hry. Tréningy sú vedené pod mojím menom a názvom športová príprava, akrobatický rock and roll,“ hovorí Tomáš Kuťka, ktorý študuje na Fakulte telesnej výchovy a športu UK so špecializáciou akrobatický Rock and Roll. „So školákmi prvého stupňa sú tréningy zamerané na všeobecnú športovú činnosť, avšak s náročnejšími prvkami a tréningy sú viac zamerané aj na tanečnú zložku, a to konkrétne na základy akrobatického rock and rollu. Prenajímam si telocvične na ZŠ Nejedlého, Pri kríži,

Beňovského. Tento rok sme prvýkrát zorganizovali denný športový tábor v priestoroch školy Nejedlého, ktorý skončil s veľmi dobrými odozvami a perspektívou budúceho rozvoja.“

Nábor na cvičenia prebieha na začiatku školského roka, tréningy začínajú v októbri. Informácie dostávajú rodičia na školách a rodičovských združeniach. Tréningu sa môžu zúčastniť aj deti, ktoré nenavštevujú školu či škôlku, na ktorej prebieha daný tréning, prihlásiť sa môže ktokoľvek. Prvý skúšobný tréning je pre každé dieťa zadarmo.

(lum)

Detský folklórny súbor Klnka Dom kultúry Dúbravka

Detský folklórny súbor Klnka oslavuje tohto roku 40tku. Má za sebou mnohé úspechy, trénuje v Dome kultúry Dúbravka a odchoval stovky detí aj úspešných tanečníkov zo širokého okolia. Detský folklórny súbor začal vznikáť v roku 1978 na podnet bývalých tanečníkov Lúčnice. V súbore dnes tancuje asi stovka detí od 4 do 18 rokov.

Folklórny súbor Klnka vystupuje na mnohých dúbravských podujatiach.

Foto: Ľubo Navrátil

Takmer 30 rokov je s vedením Klnky spätá Ingrid Saňková, pedagógka, vedúca súboru, choreografka a dnes aj nosný pilier Klnky. Repertoár súboru je pestrý, sú to slovenské folklórne tance zo všetkých regiónov, postupne však pribudli vianočné koledy, no aj írske či ohnivé balkánsko-cigánske

tance, ktoré vznikli inšpiráciou na zahraničných zájazdoch.

Tréningy prebiehajú pondelok – streda – piatok – od 15.30. Konkurz bude 12. septembra v Dome kultúry Dúbravka od 15.00 – 19.00. Určený je pre chlapcov a dievčatá od 4 do 15 rokov.

(lum)

Kde sa učiť tancovať, športovať a tvoriť?

Hokejový klub HOBA Zimný štadión Harmincova

Hokejový klub HOBA Bratislava pracuje s deťmi a mládežou vo veku od 5 do 20 rokov. Má všetky mládežnícke vekové kategórie - predprípravku, prípravku, mladších žiakov, starších žiakov, kadetov, dorast a juniorov. Celkovo má klub 301 hráčov – a to chlapcov aj dievčatá.

Nábor do predprípravky, respektíve prípravky prebieha celoročne. Počas celej sezóny sú v klube určení tréneri, ktorí sa venujú úplným začiatčikom. Tréningy špeciálnej prípravky, ako aj všetky domáce stretnutia absolvujú na zimnom štadióne na Harmincovej v Dúbravke.

„Predprípravka a prípravka zahŕňa počas školského týždňa tri tréningy špeciálnej prípravy na ľadovej ploche a jeden tréning všeobecnej prípravy v telocvični. O deti sa starajú šiesti tréneri, ktorí sú absolventmi alebo ešte študentmi FTVŠ,“ približuje Branislav Semančík, športový riaditeľ klubu. „Okrem týchto hokejov-

vých trénerov na techniku korčuľovania pri nácviku a zdokonaľovaní dohliada jeden krasokorčuľarský tréner. Deti sú zaradené do výkonnostných skupín a tréneri si ich pri hokejových „pokroch“, ktoré deti urobia posúvajú, aby výkonnostne napredovali.“

Do predprípravky a prípravky zaraďujú všetky deti vo veku 5 – 9 rokov, ktoré majú záujem o ľadový hokej. Každé dieťa a rodičia majú dva týždne priestor, aby sa zoznámili s prostredím. Ak ich hokej osloví a budú mať záujem, dieťa sa zapíše do klubu a stáva sa jeho členom.

Informácie na www.hoba.sk (zm)

District Dance

Tanečná škola na Harmincovej

Veľký modrý nápis District Dance ukazuje, že práve v budove na Harmincovej sídli tanečný klub. Vznikol v roku 2008 a na Harmincovej trénuje od roku 2013. Venuje sa výučbe tanca a pohybovej prípravy v štýloch hip-hop, show dance, breaking, street a disco dance. District Dance má okolo 230 členov, do Dúbravky priviezol mnohé ocenenia a vlní aj titul majstra sveta.

„Členom klubu sa môže stať každý od 4 rokov,“ približuje Monika Šimeková, vedúca klubu. Trénujeme v troch tanečných sálach a tréning trvá bežne 90 minút, pre najmenšie detičky 45 minút.“

Klub má desať interných trénerov a niekoľko externých, ktorí počas roka

ponúkajú rôzne tanečné workshopy. Nábor do tanečnej školy bude prebiehať v dňoch 3. – 5. septembra od 16.00 do 18.00 na Harmincovej 1, v budove oproti zimnému štadiónu. Informácie na www.districtdance.sk

(lum)

Tanečný klub vidno v Dúbravke na rôznych podujatiach, úspešne reprezentuje a získava ocenenia.
Foto: Lucia Marcinátová

Škola Breaku Dom kultúry Dúbravka

Škola Breaku trénuje a pôsobí v Dome kultúry Dúbravka už od roku 2013, je to miesto pre všetkých, ktorí sa chcú naučiť break dance. Trénujú tu tanečníci s viac ako 10-ročnou praxou. Škola nadviazala na odkaz takzvaných Gumených chlapcov, čiže prvej legendárnej breakdance skupiny v celom komunistickom Ostbloku.

Tréningy Školy Breaku prebiehajú v Dome kultúry Dúbravka.

Foto: archív Škola Breaku

„Naším cieľom je inšpirovať deti a mládež efektívne tráviť voľný čas, rozvíjať svoj talent, osobnosť, charakter a robiť zároveň veľa pre svoje zdravie,“ približuje zakladateľ Školy Breaku, tréner a tanečník Roman Šamudovský a.k.a Dexter. „Našu tanečnú školu navštevujú deti od 6 rokov, ktoré sa učia porozumieť hudbe, kultúre, tanečnej histórii a základným aj pokročilým tanečným technikám. Okrem pravidelných tréningov organizujeme

množstvo iných podujatí, akými sú tanečné súťaže, vystúpenia, vzdelávacie workshopy a letné tábory. Tréningy sú rozdelené podľa tanečných levelov – začiatčníci, mierne pokročilí a pokročilí.“

Škola Breaku nábor neorganizuje, začína 11. septembra v Dome kultúry Dúbravka. Zájemcovia môžu prísť na skúšobný tréning. Rozvrh a podrobné info www.skola-breaku.sk

(lum)

Bežecký klub Hraj na tie nohy

Klub s hravým menom Hraj na tie nohy sa zameriava na všeobecnú pohybovú prípravu detí a mládeže, rekreačný beh a vrcholovú atletiku. Klub má okolo 80 členov, ich počet stále rastie. Tréningy majú všeobecné zameranie, rozvíjajú tiež rýchlosť, výbušnosť, obratnosť, vytrvalosť a koordináciu. Klub má osem trénerov, niektorí pôsobia externe, keďže sa venujú vrcholovej atletike.

„Za zmienku stojí, že členom nášho klubu je aj fenomenálny šprintér Ján Volko a ďalší olympionici,“ hovorí tréner klubu Radek Šatka. „Deti tak majú vzory a osobnosti v jednom klube, ktorého sú členmi.“

Väčšina tréningov klubu prebieha na ihrisku pri Britskej škole, klub sa však chce rozširovať a pôsobiť aj na iných športoviskách v mestskej časti. Do klubu sa môže prihlásiť každé dieťa vo veku 5 – 12 rokov. Deti sú ďalej delené do skupín podľa

veku, výkonnosti a miery talentu.

„Každé dieťa má u nás dvere otvorené, pracujeme na ich pohybových zručnostiach a rozvíjame ich. Rodičia dostanú informáciu, aké má ich dieťa predpoklady a ktorým smerom v športe by sa mali uberať,“ dodal Radek Šatka.

Nábor do klubu prebieha koncom augusta, začiatkom septembra, pristúpiť sa dá však aj počas celého roka. Zájemcovia sa môžu nakonaktovať cez www.hntn.sk. (lum)

Prehľad voľnočasových aktivít v Dúbravke

Futbalový klub Dúbravka štadión K Horanskej studni 29

Futbalový klub FK Dúbravka vznikol v päťdesiatych rokoch minulého storočia ešte pod názvom TJ Slovan Dúbravka a bol prvým organizovaným športovým klubom v Dúbravke a dodnes je to jediný pôvodný futbalový klub v mestskej časti.

Má osem mužstiev - mužstvo seniorov, mladších dorastencov, starších a mladších žiakov, žien, dve prípravky a jednu predprípravku. Družstvo žien hrá 2. slovenskú ligu, muži, žiaci a prípravky hrajú súťaže v rámci Bratislavského regiónu.

Klub má 11 trénerov, každý má vypracovaný vlastný tréningový proces a plán, ktorý pozostáva zvyčajne z troch 1,5 hodinových tréningových jednotiek. Tréningy sú zamerané na rozvoj pohybových a následne samozrejme hlavne futbalových zručností.

„Celkovo športuje v našom klube asi

150 mladých športovcov. Máme záujem túto činnosť ďalej rozvíjať a venovať sa jej aj v budúcnosti,“ hovorí Miroslav Janky z Futbalového klubu Dúbravka.

„Členom a hráčom sa môže stať akékoľvek dieťa, ktoré má záujem hrať futbal. Stačí keď príde k nám na štadión, prípadne nás bude kontaktovať – kontakty máme na našej webstránke. Dieťa alebo jeho rodiča nasmerujeme do správnej vekovej kategórie a potom je už len na chuti a schopnostiach konkrétneho mladého futbalistu, ako sa dokáže presadiť a etablovať.“

Rekordným víťazstvom sa rozlúčila Dúbravka s piatou ligou. V poslednom kole do siete súpera z Krasnian strelila dvanásť gólov. Foto: Ľubo Navrátil

Záujemcovia o futbal sa môžu kedykoľvek prihlásiť alebo prísť pozrieť na futbalový štadión „v starej Dúbravke“ na ul. K Horanskej studni 29. Pri-

padne nájsť kontaktné údaje aj na webstránke www.fkdubravka.sk, alebo aj na facebooku FK Dúbravka. (zm)

Florbalový klub Galaktikos

Florbalový klub Galaktikos funguje oficiálne od roku 2015. Hlavným zameraním je florbalová činnosť, tréningy prebiehajú na školách - ZŠ Pri križi, Nejedlého, Sokolíkova v Dúbravke aj v Devínskej Novej Vsi (ZŠ P. Horova) a Devíne (SZŠ Kremelská).

„Jednou z najväčších devíz tréningového procesu Florbalového klubu Galaktikos je, že vaše deti vyzdvihnú priamo v školskej družine, a tak rodičia môžu tento čas venovať svojim aktivitám, či už v práci alebo doma,“ hovorí zakladateľ a predseda klubu Marián Polák.

„V klube Galaktikos pôsobí momentálne päť vyskolených trénerov, prevažne vysokoškolákov, ktorí ovládajú svoje remeslo, majú pozitívny vzťah k deťom a neustále sa vzdelávajú a zdokonaľujú v trénerskej práci. Hlavným poznávacím znamením je pestrofarebnosť tréningov, kolektívne formy cvičení, individuálny koučing, pozitívne hodnotenie a ústretový prístup, herné zameranie a vyzdvihovanie prirodzenej a nenásilnej súťaživosti u detí.

Táto metodika má za následok úspešné počínanie jednotlivých družstiev v ligových zápoleniach.“

Z úspechov klubu Marián Polák spomenul, že hráči klubu sa v skončenej sezóne stali s mladšou aj staršou prípravkou Majstrami Bratislavy a na celoslovenskej úrovni dosiahli zhodne 5. miesta v konkurencii 24 družstiev.

Nábor organizuje klub prevažne v septembri na workshopoch, ktoré prebiehajú formou ukážkových tréningov na školách, kde pôsobia, ale prihlásiť sa je možné počas celého školského roka.

Prihlásiť dieťa a získať informácie je možné prostredníctvom mailu galaktikos@szfb.sk, elektronickej prihlášky na stránke www.galaktikos.sk alebo telefonicky na 0905 560 348.

Tréningy sú určené chlapcom aj dievčatám od 1. do 9. ročníka základnej školy.

Viac na www.sportovaskola.sk

(zm)

FKP Dúbravka

Futbalový štadión ŠCP M. Sch. Trnavského

Futbalový klub polície Dúbravka Bratislava združuje približne 180 detí od 5 do 16 rokov a momentálne registruje v súťažiach Bratislavského futbalového zväzu (BFZ) šesť družstiev - starší žiaci, mladší žiaci a štyri družstvá prípraviek. Okrem toho sú v klube ďalšie dve družstvá predprípraviek a futbalová škôlka.

„Hlavnou aktivitou futbalového klubu je naučiť deti a mládež základom futbalu so zameraním na rozvoj pohybových schopností a futbalových zručností, ďalej ich postupne rozvíjať a vypestovať u mládeže kladný prístup k športu, najmä futbalu a k zdravému spôsobu života,“ predstavuje klub a zameranie jeho vedúci Štefan Gubrica. „Naše deti chcú hrať futbal. Snažíme sa im vytvoriť preto tie najlepšie podmienky. Možno o pár rokov viaceré deti od futbalu odídu, ale zostanú im nádherné spomienky na časy, keď spolu hrali futbal, zažívali víťazstvá, ale aj prehry. V neposlednom rade chceme vychovať futbalistov, ktorí si nájdu uplatnenie v popredných

tímoch Slovenska, Európy, či sveta. Hráme druhú najvyššiu žiacku súťaž II. liga SZRL a MZRL. Naším cieľom je do troch rokov postúpiť do I. žiackej ligy a vytvoriť družstvá mladších a starších dorastencov.“

Nábor do futbalového klubu FKP Dúbravka bude prebiehať v septembri a októbri na Futbalovom štadióne ŠCP M. Sch. Trnavského v utorok, stredu, štvrtok 17.00 – 18.00. V klube sú vítané všetky deti vo veku 5 – 15 rokov, ktoré majú radi futbal. Tréningy prebiehajú v areáli ŠCP na ihriskách s kvalitnou prírodnou trávou pod vedením skúsených trénerov. Zamerané sú predovšetkým na prácu s loptou. (lum)

Iné tanečné a pohybové kluby v Dúbravke

Ariwa Fit - Centrum pohybu a tanca – gymnastika pre deti a cvičenie, vzdušná akrobacia – www.ariwafit.sk – Harmincova 1

La Portella – Tanečný súbor La Portella sa venuje prevažne tancom v štýle Latino pre deti od 3 rokov – Koprivnická 9/E – www.laportella.sk

City Dance – tanečné kurzy pre deti aj dospelých – M. Schneidera Trnavského 4 – www.citydance.sk

TK Danube – tanečné kurzy pre deti aj dospelých - ako jediný subjekt v oblasti spoločenského tanca v SR sa zaoberá výučbou tanca detí, mládeže i dospelých s rôznym druhom postihnutia: – Batkova 2 – www.tkdanube.sk

Centrá

Centrum rodiny – Bazovského 6 – www.centrumrodiny.sk

Komunitné centrum Christiana – Bagarova 20

Rodinné centrum Macko – Sekurisova 12 – www.rcmacko.sk

Centrum voľného času Klokán – v priestoroch školy na Batkovej – www.kruzsky.eu

Náš park

Pod záhradami

Milí Dúbravčania, vytvorme spoločne výnimočný priestor, kde si každý z nás nájde svoje miesto, priestor, útočisko.

Fcb: Náš park Pod záhradami

Skauti Biele delfíny – klubovňa Agátová

Dúbravské skautky a skauti, zvaní aj Biele delfíny, sú súčasťou veľkej skautskej rodiny združenej v Slovenskom skautingu. Ten je jednou z najväčších organizácií pôsobiacich v oblasti výchovy detí a mládeže, neformálneho vzdelávania a voľnočasových aktivít pre mladých ľudí. Poslaním organizácie je pomôcť mladým ľuďom dosiahnuť ich plný charakterový, citový, telesný, intelektuálny, sociálny a duchovný rozvoj ako jednotlivcov, tak aj zodpovedných občanov a aktívnych členov miestnych, národných a medzinárodných spoločenstiev. Do skautingu prijímajú deti primárne od 6 do 15 rokov.

Skautský zbor Biele delfíny má okolo 200 členov a patrí k najväčším skautským zborom na Slovensku. Okrem Dúbravky má oddiely aj v Lamači, Starom Meste, Rovinke a oddiel vodných skautov v Karloveskej lodenici. Základ činnosti tvoria družinovky – pravidelné stretnutia menšej skupiny členov – družiny v niektorej zo skautských klubovní. Okrem družinoviek organizujú skauti aj víkendové výpravy – výlety. Výpravy sú výborným priestorom pre rôzne aktivity, hry, súťaže, spoznávanie prírody i priamu pomoc spoločnosti a okoliu – čistenie hradu, turistických chodníkov, studničiek, sadenie stromčekov, pomoc ochranárom....

„Vývrcholením celoročnej skautskej činnosti je letný skautský tábor. Niekoľko romantických týždňov v prírode pod stanmi sa na-

trvalo vryje do pamäti mladých i dospelých účastníkov.

„Do nášho skautského zboru prijímame nových členov v priebehu septembra a októbra, no po dohode aj neskôr. Stretávame sa v klubovni na Agátovej v Dúbravke od pondelka do piatku v závislosti od vekovej kategórie,“ hovorí za Biele Delfíny skaut Juraj Lizák. „Stačí nás kontaktovať a my vám celý postup, ako sa prihlásiť ku skautom radi vysvetlíme. Zároveň prijímame aj dobrovoľníkov, ktorí by sa chceli realizovať a pomáhať pri organizácii skautských stretnutí.“

Rozpis stretnutí a kontakty na oddielových vodcov nájdete na našej webovej stránke www.delfiny.sk

(lum)

Adresa: Ubytovňa Fortuna, Agátová 1, Bratislava – Dúbravka, deniz.oydasik@outlook.com

Hovorí sa, že skauting nie je voľnočasový krúžok, ale životný štýl.

Foto: Biele Delfíny

Bezplatná právna poradňa

Poradňa funguje v budove miestneho úradu na prízemí na Žatevnej 2 v dvojtyždňovom režime, čiže prvú a tretiu stredu v mesiaci.

Každú prvú stredu v mesiaci od 9.00 hod. do 12.00 hod. a každú tretiu stredu v mesiaci od 14.00 hod. do 17.00 hod.

V septembri sa poradňa koná 5. a 19. septembra

Pozor! Hlavné mesto opravuje povrch ulice Pod záhradami, práce majú trvať do 16. septembra. Linka 27 je odklonená.

Pizza Carla®

Tesco Galéria Lamač

...viac ako len pizza!

Volajte zdarma – 0800 10 20 30

Denne 10.00 – 22.00

Online objednávky – www.pizzacarla.sk

2 + 1 pizza za 1€ • Donáška do domu • Dovož aj ZDARMA • Krabice ZDARMA

Ako brúsiť nože, nožnice i ženské jazyky

„Prišli zeleninári!“. Takéto správy sa objavujú na sociálnej sieti s príchodom jari. Niektorí trhovníci už patria k Dúbravke. Od jarných až do jesenných mesiacov možno na takzvanom malom trhu pri Obchodnom dome Saratov stretávať rôznych a z rôznych končín. Nákajú zeleninu, ovocie, kvety, med i rôzne domáce dobroty – prebytky zo záhrad zo starej Dúbravky a okolitých dedín, ale aj výrobcov a priekupníkov zo slovenského severu, či rezbárov ponúkajúcich svoj tovar až z ďalekého Poľska. Originálny a tradičný zároveň je Viliam Kulacs, brúsič nožov, nožníc a mlynčiek.

Odkedy sa zapodieвате týmto podnikaním?

V Dúbravke žijem od roku 1974, kedy som sa nastáhoval do nového paneláku v tejto novovznikajúcej mestskej časti. Som vyštudovaný technik s maturitou a nie je pre mňa problém veci opraviť, zostrojiť a samozrejme aj použiť. Celý život som pracoval nielen so strojmi, ale predovšetkým s ľuďmi. Pre zručného technika nie je zložitý zostrojiť si mašinku – brúsku a ponúknuť brusičské služby na našom trhu.

Dá sa na brúsení pre domáce gazdinky zarobiť?

Odpoviem okľukou – mám veľmi rád spoločnosť ľudí, rád sa s nimi porozprávam, rád poradím. Moje služby podľa prieskumu v iných častiach mesta sú až o polovicu lacnejšie. Samozrejme, že nie každú sobotu mi „kvitnú ruže“. Treba však povedať, že toto moje „podnikanie“ je na našom trhu žiaduce, hoci gazdinky nestoja pred mojou brúskou v rade ako kedysi pred tuzexom. Mnohé služby, či rady však dávam grátis iba za úsmev a dobré slovo. Preto sa zrejme ku mne opakovane vracajú.

Máte rád toto remeslo?

Spomením africké príslovie – kto má rád svojho psa, musí mať rád aj jeho blchy. Preto som na „svojom“ brusičskom mieste na našom trhu za každého počasia okrem prípadov, kedy

príde k zdravotnému problému.

Raritou je aj váš spôsob komunikácie, pretože máte síce bohatú slovnú zásobu slovenských slov, ale hovoríte neodškriepiteľným maďarským akcentom. Kde sú vaše rodinné korene?

Moji predkovia prišli do horného Uhorska po tureckých výbojoch z južnej časti vtedajšej ríše – z Banátu a usadili sa pri Dunaji – v súčasnom Medveďove na vtedy uvoľnenej pôde. Tú začali obrábať a zúrodňovať. Na rodičovskom gazdovstve som aj prežil šťastné detstvo. V rodine som sa priučil mnohým šikovnostiam. Úmorná práca okolo hospodárstva zahŕňala získavanie a denno-denné využívanie praktických skúseností z rôznych remesiel, či išlo o prácu na poli alebo v živočíšnej výrobe, zámočníctve, kováčstve, neskôr aj autoopravárstve... Pre úplnosť uvediem, že výučný list som získal v Galante ako opravár poľnohospodárskych strojov a maturoval som na maďarsko-slovenskom gymnáziu v Bratislave.

Videl som váš vodičský preukaz. Máte v ňom oprávnenia hádam na všetky druhy motorových kolových, pásových a raritných polopásových vozidiel. Prečo ste ich získavali?

Pracoval som v PREFMONTE, prešiel som mnohými pracovnými zarade-

Viliam Kulacs pri práci, brúsení, na svojom mieste pred Obchodným centrom Saratov.

niami, v ktorých som získaval neopakovateľné skúsenosti. Na stavbách čochvíľu niečo nefungovalo. Preto sa vždy zišiel niekto, kto mal príslušné oprávnenie a ak chýbal vodič pre niektorý mechanizmus, vedel som ho operatívne zastúpiť. Týmto som sa stal nielen žiaducim náhradníkom ale aj vzorom pre ostatných.

Spolupracovali ste aj s väzenskou službou a spolu s väzňami, na ktorých ste dozerali ste pôsobili aj na stavbách v Dúbravke. Spomeňte niektoré...

Z významných to bol dom kultúry a hasičská zbrojnica na Agátovej ulici. Väzni v prevýchove nielen fyzicky pracovali – ale sa pritom aj mnohému priučili, finančne si prílepšili a boli užitoční pre spoločnosť. Zvyčajne to boli rôzni hospodárski delikventi. Ale zaujímavou a veľmi poučnou prácou pre mňa bola aj práca vo vodohospo-

dárskej výstavbe – pri výstavbe vodných diel Liptovská Mara a najmä Gabčíkovo – Nagymaros, kde som pôsobil na úseku medzinárodných stykov vo viacerých pracovných pozíciách.

Prezradte nám finesy ako brúsiť niektoré predmety...

Predovšetkým treba povedať, že brúska sa nesmie krútiť priveľmi – iba tak do 1000 obrátok za minútu, aby sa neprehrial brúsený predmet. Sklon brúseného predmetu je taktiež veľmi dôležitý – pod iným stupňom sa brúsia nože, pod iným nožnice, inak sa brúsia mlynčeky a iný sklon britu je žiaduci u sekier...

Dajú sa „brúsiť“ aj ženské jazyky?

Určite. Odporúčam k tomu chladit' jazyk proti prehriatiu dvoma pohárkami červeného vína...

Text a foto: Rudo Mader-Kutsky

Búrala bariéry, pomáhala, spájala

So zármutkom sme prijali správu, že nás vo veku 84 rokov opustila MUDr. Mária Orgonášová, CSc, dlhoročná prezidentka Asociácie organizácií zdravotne postihnutých občanov Slovenska /AOZPO SR/. Narodila sa 24. 3. 1934 v Košiciach.

Po skončení lekárskej fakulty na nej dlhodobo pedagogicky pôsobila, neskôr na Vysokej škole Svätej Alžbety. V ostatných rokoch prijala výzvu pôsobiť v prospech zdravotne postihnutých občanov, bola zakladateľkou už spomínanej asociácie. Stála za zrodom viacerých projektov ako napr. Slovensko bez bariér.

V poslednom čase sa aktívne venovala implementácii Dohovoru o

právach osôb so zdravotným postihnutím. Takto sme ju mali možnosť stretnúť aj na prednáške pre Miestny spolok Červeného kríža v Dúbravke.

Život Márie Orgonášovej a jej rodiny bol spätý s Dúbravkou, kde aktívne pôsobila vo verejnom živote, typickou bola jej húževnatá vôľa po pomoci slabším a zdravotne hendikepovaným.

Životná púť MUDr. Márie Orgonášovej, CSc sa naplnila 1. 8. 2018. Jej šľachetnosť sa prejavila aj po smrti, kedy pred skonom odmietla kvetinné dary a priala si, aby smútiaci prispeli v prospech zdravotne postihnutých ľudí. Česť jej pamiatke!

(js)

Dotíкло srdce životom skúšaného človeka

Žena milá, krehká, nežná ušľachtilá a vždy usmievavá. Neľahký život jej odoprel to, čo milovala najviac. Stratila dcéru a syna a napokon obidve nohy, vďaka ktorým pomáhala chorým a chudobným.

Nemala rada nečinnosť, aktívna bola v Slovenskom červenom kríži aj Matici slovenskej. Marienka Boboková (30. 1. 1934 – 9. 8. 2018).

Narodila sa v Humennom, roky mladosti prežila v Martine a vyše 40 rokov v Dúbravke, ktorá sa stala jej domovom. Okrem svojho povolania, milovala kultúru. Už ako dieťa, neskôr žiačka, recitovala na rôznych súťažiach. Recitácia ju sprevádzala po celý život. Druhou veľkou doménou bol Slovenský červený kríž. Svoj vzťah k ľuďom prejavila aj ako darkyňa krvi, ocenená bola Zlatou Ján-

skeho plakety a Striebornou medailou Henryho Dunanta.

Jej pomoc a kresťanská láska bola známa i medzi ľuďmi. Za dlhoročnú činnosť v odboroch v Martine jej bolo v roku 1950 udelené štátne vyznamenanie Za vynikajúcu prácu.

Dúbravčania, členovia SČK, Matice slovenskej, predseda SČK v Dúbravke Ľuboš Krajčír jej vzdali poslednú poctu v krematóriu, kde sa za všetkých rozlúčila dlhoročná predsedníčka SČK Eva Považanová.

Marienka, bola si vzácný človek, ktorý zostane v spomienkach našich srdiec, lebo dobrí ľudia zostanú vždy vzorom pre všetkých.

Lúči sa s Tebou priateľka Kveta, ktorá si Ťa vážila a mala Ťa rada

Búdky, ktoré majú príbeh. Sú pracou, terapiou i radosťou

Vôňa dreva sa mieša s typickou arómou laku, farieb. Zvuky kladiva a pilok zas s rozhovormi. Drevárska dielňa Domova sociálnych služieb Karola Matulaya na Lipského ulici. Miesto, kde sa rodia malé a menšie domčeky – originálne farebné vtáčie búdky. Ich počet rastie, rovnako ako aj záujemcov o ne. Je to tak už druhý rok, odkedy ich v rámci pracovnej terapie vyrábajú klienti Domova sociálnych služieb prof. Karola Matulaya.

Žltá farba, na podklade ktorej rastú červené kvety, na oranžovej zas čierne listy, v jasnej farbe plávajú kačky. Bielu stenu drevárskej dielne Domova sociálnych služieb prof. Karola Matulaya nezdobia obrazy, ale farebné vtáčie búdky s pestrými výjavmi. Niektoré ešte bez výzdoby čakajú na svoj motív, farbu a jedinečný príbeh.

Práve o príbehu je aj celý projekt vtáčích búdok, ktoré sú domovom, radosťou, terapiou.

Aj ľudia s mentálnym znevýhodnením majú čo ponúknuť

„Snažíme sa, aby človek s mentálnym znevýhodnením v našom zariadení získal určité pracovné skúsenosti, zručnosti, ktoré majú zmysel. Samozrejme, pokiaľ je to možné,“ približuje projekt vtáčích búdok liečebný pedagóg Erik Forgáč. „Na jednej strane slúžia im samotným, na strane druhej sa pomocou novonadobudnutej skúsenosti dokážu aktívne a zmysluplne zapojiť do života širokej komunity. Som presvedčený, že viacerí ľudia s mentálnym znevýhodnením majú čo ponúknuť. Stačí malá pomoc, napríklad vo forme príležitosti môcť sa venovať tomu, čo má kto rád. Následne je už len krôčik od toho, aby sa aj oni stali plnohodnotnou súčasťou našej spoločnej Dúbravky. Nielen preto, že nás ľudia so špeciálnymi potrebami potrebujú, ale aby nám všetkým, tu na sídlisku, bolo krajšie a lepšie.“

Celý proces výroby búdok v domove sociálnych služieb zjednodušili na maximálne možnú úroveň. Jednotlivé kroky sa neustále opakujú pri každom ďalšom výrobku.

„Takýmto spôsobom získava človek so

špeciálnymi potrebami istotu v práci. Istú formu stereotypu, čoho následkom je porozumenie postupu práce,“ hovorí Erik Forgáč. „Preto sa na činnosti v drevárskej dielni tešia. Veď kto by nie, ak zažíva úspech vo forme výrobku, ktorý vychádza z jeho vlastných rúk.“

Domov sociálnych služieb prof. Karola Matulaya doteraz expedoval do 80 kusov vtáčích búdok. Začalo sa to rodinnými príslušníkmi, pokračovalo priateľmi, no a v poslednej dobe ľudia len zazvonila a prídu si osobne vybrať búdku podľa svojich predstáv. Sú to najmä ľudia z Dúbravky, respektíve Bratislavy. Napríklad v areáli kaviarne Cafe Scherz na ulici Palisády ich nájdete hneď niekoľko.

Drevo, keramika, maľba

Vtáčie búdky sú rôzne, špecifické podľa vtáčieho druhu. Každý vták totiž potrebuje iné. Erik nám predstavuje manuál, ktorý vydala Slovenská ornitologická spoločnosť. Má 24 strán a radí, ako a prečo robiť búdky, ako ich ochrániť pred predátormi a podobne. „Tento malý otvor je pre sýkorku belasú,“ ukazuje vtáčiu búdku Erik. „Má 28 milimetrov, keby mala väčší otvor, búdka by obsadili sýkorky veľké alebo vrabce. Vtáčia búdky musia mať svoje rozmery, veľkosť vletového otvoru a čo je najdôležitejšie, byť otvárateľná, aby sme ju mohli vždy pred sezónou vyčistiť. My sme si zvolili za otvárateľnú časť predok búdky, takzvané „čelo“. Vznikla nám tak samostatná doska, ktorú skrášľujeme maľbou v arteterapeutickom ateliéri pod vedením liečebného pedagóga Michala Kraloviča a inštruktorky sociálnej rehabilitácie Renáty Frešovej. Pod ich supervíziou vznikajú neopakovateľné

Erik Forgáč, liečebný pedagóg v drevárskej dielni v Domove sociálnych služieb prof. Karola Matulaya (vpravo).

diela, ktoré dávajú možnosť realizovať sa aj tým klientom, ktorí nenavštevujú drevársku dielňu.“

S búdkou súvisí podľa liečebného pedagóga aj podpora. „Je to jeden z našich dôležitých cieľov. I napriek tomu, že aj my mnohokrát potrebujeme pomocnú ruku, na úplnom začiatku sme sa rozhodli podporiť niekoho iného. V tomto prípade tých najslabších. Drobné spevavce, ktoré tu žijú spolu s nami. Veríme, že nám všetkým sa to skôr či neskôr vráti...“

Liečebný pedagóg je fanúšikom ornitológie a sám sa o ňu laicky zaujíma, pred vysokoškolským štúdiom na Univerzite Komenského v Bratislave navštevoval SPŠ Samuela Mikovíniho v Banskej Štiavnici odbor Životné prostredie. Má blízko k ekológii a tieto myšlienky šíri aj medzi klientmi domova a v jeho okolí.

Drevárska dielňa je len jedna z dielní Domova sociálnych služieb prof. Karola Matulaya. Nazreli sme aj do ateliéru či keramickej dielne.

Klienti domova tvoria komunitu našej Dúbravky, spoločné aktivity s materskými školami, vtáčie búdky pre ihrisko na Nejedlého, projekt „Pomáhame Dúbravke“, v ktorom klienti dobrovoľne zbierajú odpad v uliciach, či spolupráca pri predstavovaní komunity na Dúbravských hodoch.

Vtáčie búdky pre ihrisko

Tri vtáčie búdky dotvorili príbeh komunitného ihriska na Nejedlého pri lekární. Liečebný pedagóg spolu s klientmi prišli osadiť vtáčie búdky na ihrisko, komunity sa spoznali, prepójili.

„Po roku vývoja búdok, k nám prišla pani Gabika z Občianskeho združenia Späť pod stromy so svojím projektom,“ približuje spoluprácu Erik. „Okamžite nás celá myšlienka nadchla. Neváhali sme ani chvíľu. Je úžasné stretávať sa s ľuďmi, ktorí zastávajú rovnaké presvedčenia. A medzi ne OZ Späť pod stromy určite patrí. Ďakujeme Gabike, že nás neváhala osloviť. Darovali sme prvé tri vtá-

čie búdky. Verím, že v budúcnosti našu vzájomnú spoluprácu ešte viac rozšírime.“

Spolupráca občianskeho združenia a domova sociálnych služieb vznikla náhodou, opisuje Gabika z OZ Späť pod stromy. „Janka so svojou dcérou chodievala k nám na ihrisko a pracuje v tomto domove sociálnych služieb. Oslovili sme ju hneď, ako sme videli na sociálnej sieti DSS tie vtáčie búdky. Vedeli sme, že naše ihrisko bude to pravé miesto pre ne. Aby sa príroda na sídlisku mohla rozvíjať.“

Medveď, pes, havran

Ďalšie búdky by mali byť súčasťou príbehu na Fedákovej. Pribudnúť by mali v tunajšom v parku a ich osadenie sa tak stane súčasťou podujatí v rámci plánovanej Spomienky na Deža Ursínyho posledný septembrový týždeň.

„Pôjde o vtáčie búdky so zvieracími motívmi, ktoré súvisia s hudobníkom a umelcom Ursíny,“ predstavuje Juraj Štekláč, iniciátor osadenia pamätníka a Spomienky na Deža. „Pôjde o motív psa, keďže Ursíny bol dlhoročný dúbravský psíčkar, motív Havrana, lebo Ursínyho pes sa volal Havran i motív medveďa, keďže po latinsky je ursus medveď.“

Komunita a príbeh búdok tak bude žiť aj v príbehu a odkaze hudobníka. Dežo Ursíny vydal svoj príbeh, čiže posledný štúdiový album v roku 1994. V máji roku 1995 po ťažkom boji s rakovinou zomrel vo svojom byte na Fedákovej.

Lucia Marcinátová

Originálne vtáčie búdky z Domova sociálnych služieb prof. Karola Matulaya.

Miestne zastupiteľstvo

25. september 15.00

V Kultúrnom centre Fontána na Ožvoldíkovej 12.

Zasadnutie možno sledovať aj online prostredníctvom Dúbravskej televízie.

Žiaci z Pri kríži behali ako v antike

Základná škola Pri kríži a jej Klub detskej atletiky sa tento rok pridali k celoslovenskému Olympijskému dňu pod záštitou Olympijského klubu Bratislava.

Podobne ako 23. júna 1894 na parížskej Sorbonne, keď sa účastníci športového kongresu rozhodli prijať návrhy baróna Pierra de Coubertin zriadiť Medzinárodný olympijský výbor a obnoviť v novoveku tradíciu antických olympijských hier, sa Základná škola Pri kríži rozhodla nadviazať na Antické olympijské hry. Pred koncom školského roka zorganizovala Olympijský deň. Skladal sa z dvoch častí – Dromos, antický beh a Spoznávam športy. Dromos sa behal na futbalovom štadióne a okrem behu sa dalo popritom naučiť aj niečo z histórie.

„Na prvých trinástich antických olympijských hrách sa pretekalo len v behu na jeden štadión. Toto bola vzdiale-

nosť 192,27 metrov a túto disciplínu nazývali Dromos,“ priblížili organizátorky z Klubu detskej atletiky ZŠ Pri kríži.

Časť podujatia pod názvom Spoznávam športy predstavila deťom kluby, organizácie, ktoré v Dúbravke pôsobia.

Vyskúšať a zahrať sa dal florbal, basketbal, volejbal, bedminton, zoznámiť s gymnastikou od Ariwafit, či zastreliť z luku. A hoci slniečko vonku počas Olympijského dňa zašlo, pre šport bolo počasie ideálne. Pod olympijskými kruhmi sa športovalo takmer všade – na ihrisku, v átriu, v telocvični, pred školou aj za ňou.

(lum)

Počas Olympijského dňa mohli deti skúšať rôzne športy. V areáli školy sa predstavili športové kluby. Foto: Lucia Marcinátová

Dúbravčan v medzinárodnom finále

Ján Volko gratuloval atlétom na Sokolíčke.

Foto: ZŠ Sokolíkova

Po návšteve olympionika Matej Tótha zavítal pred koncom školského roka na Základnú školu Sokolíkova ďalší úspešný slovenský športovec, dokonca toho času najlepší atlét Slovenska, šprintér – Ján Volko. Dvadsaťjedenročný športovec prišiel na Sokolíčku aj so svojou trénerkou Naďou Bendovou, aby odovzdali diplomy žiakom I. stupňa, ktorí si vybojovali krásne postupové miesta v krajskom kole preteku "Čokoládová tretra".

Slovenský reprezentant Ján Volko tento rok obsadil vo finále behu mužov na 60 metrov na 17. halových majstrovstvách sveta v atletike v anglickom Birminghame výborné 6. miesto časom 6,59 sekundy, za vlastným slovenským rekordom zostal len o dve stotinky sekundy. Bežecké úspechy žiakov zo Sokolíkovej pokračovali. Na krajskom behu Čokoládovej tretty sa Sokolíčka stala najúspešnejšou školou, z 18 možných miest si dúbravský ši-

kovní žiaci vybojovali 5 medailí a postúpili do celoslovenského finále do Košíc. Adam Lelkes, Tereza Krajniaková, Martin Michlo, Matúš Skovajsa a Veronika Gálová si tu zmerali svoje sily s najrýchlejšími deťmi celého Slovenska.

Adam Lelkes skončil v slovenskom finále na neuveriteľnom 1. mieste a postúpil do medzinárodného finále v Ostrave, kde vo finále žiakov vybojoval krásne 4. miesto.

Gratulujeme!

(lum)

Mestská časť Bratislava-Dúbravka

Žatevná 2, 844 02 Bratislava

prijme do pracovného pomeru

Učiteľku v Materskej škole

Bullova ul. 2, Bratislava

MŠ zabezpečuje odbornú prax pre študentov Strednej odbornej školy pedagogickej. Podmienkou je splnenie požadovaných kvalifikačných predpokladov: • Úplné stredné odborné vzdelanie alebo vysokoškolské vzdelanie ustanovené vyhláškou MŠVVaŠ SR č. 437/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú kvalifikačné predpoklady pre učiteľa materskej školy. • Minimálna pedagogická prax 3 roky. **Ďalšie požiadavky:** • Uchádzač musí spĺňať podmienky na výkon pedagogickej činnosti podľa zákona č. 317/2009 Z. z. a zákona č. 552/2001 Z. z. **Ďalšie požadované vlastnosti:** • znalosť práce s počítačom, kreativita, tvorivosť, flexibilita a iniciatíva. **Osobnostné predpoklady:** • vzťah k deťom, samostatnosť, zodpovednosť, spoľahlivosť, komunikatívnosť. **Nástup:** august 2018. **Pracovný pomer:** Trvalý pracovný pomer, plný úväzok. **Nástupný plat:** Stanovený v súlade so zákonom o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme - Zákon č. 553/2003 Z. z. - úplné znenie: od 680,00 € (v závislosti od dosiahnutého vzdelania a dĺžky započítanej pedagogickej praxe).

Žiadosti o prijatie do zamestnania spolu so životopisom môžete zasielať písomne na adresu: Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Dúbravka, Žatevná 2, 844 02 Bratislava alebo e-mailom na adresu: ovcarovicova@dubravka.sk, frtusova@dubravka.sk

Novootvorené dámske, pánske a detské kaderníctvo

Vás pozýva do svojich novootvorených zrekonštruovaných priestorov v Dúbravke na Hanulovej 1 (panelákový dom). Parkovanie je dostupné. Pri použití MHD vystúpite na zastávke Damborského.

AKCIA 15% ZĽAVA

15% zľava pre dámy na všetky kadernícke úkony po predložení tohto vystrihnutého inzerátu.

Na jeden úkon je možné použiť iba jeden kupón. Zľava je platná do konca septembra 2018.

Otváracie hodiny

Pondelok–Piatok: 10:00 – 18:00

Telefonická objednávka na

tel. č.: 0948 884 314

Teší sa na Vás Silvia Ambrosová

OBČIANSKA INZERCA

■ Ján Pallang - maľby, stierky, nátery. Tel.: 0905 257 454.

■ Ponúkam vodoinštalátorské práce. Tel.: 0904 572 977.

■ Glazúrovanie vaní za prijateľnú cenu so zárukou. Tel.: 0905983602.

■ Vodoinštalácie a údržba. Ján Polák, 0905 627 321.

■ Kompletne vám poupratujem. Tel.: 0911 795417.

■ Hľadám správcu a pani na upratovanie rodinného domu v Devíne. Ideálne spoľahlivý manželský pár. Požiadavky na správcu: technické zručnosti a vodičský preukaz. V prípade záujmu ma prosím kontaktujte, prípadne pošlite CV. Telefón: 0905417083. Email: petrovicova@adsinvest.sk.

■ Maliarske, murárske, obkladačské a iné práce. 0907 538 747.

■ Španielčina - mobil 0910 943 286.

■ Učím a doučím angličtinu. Tel.: 0918 780 160.

■ Učím nemecký a ruský jazyk v Dúbravke. Tel: 0904 683 934.

■ Učiteľka s praxou doučí anglický jazyk žiakov a študentov. Ponúkam kvalitnú prípravu aj na maturitnú skúšku B1, B2. Tel.: 0905 561 406.

■ Nemecký jazyk - úspešne doučím, pripravím na maturitu, certifikát, štúdium a prácu v zahraničí. Mobil: 0910 943 286.

■ Materinský nemecký jazyk vyučujem všetky stupne, mám dlhodobé skúsenosti. Tel.: 0903/177891.

■ Učiteľka ANJ doučí anglický jazyk a pripraví žiakov na reparať aj počas letných prázdnin. Tel.: 0904 420 720.

• Hľadám dôchodkyňu na chov sliepok a hydiny, záhradu 400 m² mám aj s kuričom nad ulicou Lipského a Húščavova. Tel.: 0944 149 690

• Zubná ambulancia na Kramároch Stromová 16 prijme nových pacientov. Ošetruje aj deti. Tel.: 0905 662 407.

• Dôchodkyňa si hľadá prácu od 1. 9. 2018. Rada si privyrobím napríklad vodením detí na krúžky v rámci Dúbravky. Kontakt: 0911 848 069.

• Dám do prenájmu 1-izbový zariadený byt za 290 € mesačne + 30 € energie, začiatok Dúbravky. Tel.: 0944 149 690.

• Dám do prenájmu záhradu pred Lamačom nad TESCOm 250 m² za 50 € mesačne. Tel.: 0944 149 690.

• SPLIT-ostrov ŠOLTA: Dám do prenájmu izbu pre 2 osoby izbu s kuchyňou za 30 €/noc aj pre 4 osoby 50 €/noc aj na poschodí murovanej vily apartmán pre 4 osoby za 85 €/noc v zátoke Nečujam, kľudné teplé more dá sa kúpať do novembra (zľava 25%), zo SPLITU 1/2 hod. loďou je ekologický ostrov ŠOLTA. Tel. 00421 904 537 330, BA tel. 0904537330

• ZADAR-ostrov UGLJAN: Dám do prenájmu izbu pre 2 osoby s kuchyňou za 25 €/noc aj pre 4 osoby 40 €/noc v južnej zátoke Lukoran, alebo apartmán vo vile priamo v ZADARE pre 4 osoby 75 €/noc po 26. 8. zľava 20%, zo Zadaru loďou 1/2 hod. je ostrov UGLJAN. Tel.: 00421 9402 18245, 0940 218 245.

• Predám práčku CANDY úzka 45 cm 1200 otáčok, predné dvierka, plne funkčná, odspodu z ľavej strany mierna hrdza za 50 €. Tel.: 0908 592 584

• Hľadám priateľstvo s osamelým človekom v seniorskom veku, žena, muž, na zrušenie samoty. Tel.: 0902 883 868.

• Lacno predám zimné pneumatiky 195/65 R15. Kontakt: 0949 556 680

• Predám záhradnú chatku v Devínskej Novej Vsi, oblasť Devínske jazero, 16 m², voda, elektrina, záhrada, pozemok v osobnom vlastníctve. Tel.: 0944 990 126

**Včelár predá
agátový a lipový med
za 8 €/kg.
Tel.: 0902 883 868.**

Realitas

PREDAJ NEHNUTEĽNOSTÍ
V BRATISLAVE A OKOLÍ
PROFESIONALITA A KOREKTNOSŤ
POLIANKY Č. 5, 841 01 BRATISLAVA
T. Č. 0903 197 119
mail: info@rkrealitas.sk

Servis, opravy a predaj PC
v Dúbravke, aj u Vás doma.
Vladimir Hutta,
tel: 0915 720 730
mail: atuh@centrum.sk

• Prijmeme do bufetu na Prírodovedeckej fakulte UK v Mlynskej doline predavačku. Prac.doba: Po-Pia, 8,00-16,00, Mzda dohodou. TPP alebo brigáda. 0905745587.

• Prijmeme upratovačky na upratovanie schodísk v panelákových v Dúbravke aj v Karlovej Vsi. V zime prináleží aj zimná údržba chodníkov. 0903794697.

VÝCVIK PSOV

WWW.CVICIMEPSOV.SK

Športový klub policajnej kynológie ponúka profesionálne vedený výcvik psov všetkých plemien podľa metodiky vhodne upravenej k veku vášho psa – od šteniat až po dospelé psy.

0917 173 665

Váš
realitný maklér
pre
Dúbravku

Ing. Tatiana Urbancová

RE-MAX

0911 104 429

tatiana.urbancova@re-max.sk

Ponúkam 10-ročné skúsenosti
pri predaji nehnuteľností.

Ďakujem za dôveru.

MALIARSKE PRÁCE
MAĽOVANIE
STIERKOVANIE
NATIERANIE
MONTÁŽ SÁDROKARTÓNU
RADOSLAV OSUSKÝ
0911128 116

Salón Bella, Ciao pedikúra

Pedikúra Moňa
Monika Bauerová

Dom Služieb
M. Schneidera Trnávského 4
841 01 Bratislava - Dúbravka

0907 754 548

Pedikúra Moňa | Salón Bella, ciao

ÚČTOVNÍCTVO

Vedenie účtovníctva, miezd
a personálnej agendy, DPH,
účtovné závierky, daňové priznania.
20-ročné skúsenosti, diskretnosť.

0940 137 999

Hartl animals

V našej predajni na Saratovskej 5 nájdete všetko pre vašich
psíkov, mačičky, zajačiky, vtáčiky a rybičky
Pondelok - Piatok: 10.00 - 19.00, Sobota: 10.00 - 17.00

DUBRAWA REAL
REALITNÁ KANCELÁRIA

Vladimír MATRKA

CERTIFIKOVANÝ REALITNÝ MAKLÉR

Váš realitný maklér
pre Dúbravku

Sprostredkujem kúpu, predaj
alebo prenájom nehnuteľností.
Rýchlo, hladko a transparentne.

☎ **0917 052 310**

✉ matrka@dubrawareal.sk

www.dubrawareal.sk

Dubrawa Real, s. r. o.
Klincová 35, 821 08 Bratislava

www.dubrawareal.sk

ČALÚNNICTVO:
0915832186
a TEPOVANIE:
0917565788

ABsat

SATELITY * ANTÉNY
Majernikova 17, Bratislava
Pondelok - Piatok
9.00-12.30 13.30-16.00
PREDAJ - MONTÁŽ - SERVIS
0903 751 771

Platby online SKYLINK
Platby online PLUSTELKA
Freesat * Voľná Telka
www.absat.sk

Ked' Dúbravka spojí Radosť aj Melódiu

Dúbravský festival seniorských speváckych súborov naplnil červenú sálu domu kultúry. Na pódiu sa vystriedalo desať súborov.

Tretíkrát a tretíkrát úspešne. Súčasťou kultúrneho leta v Dúbravke je už, dá sa povedať tradičný Dúbravský festival seniorských speváckych súborov. Jeho názov však nie je úplne dokonalý, seniorský festival totiž ovládlo nadšenie typické pre mladosť. Tiež odhodlanie a túžba po krajšom bytí. Zazneli piesne známe aj menej známe. Festival sa postupne mení na maratón a ďalší rok bude možno trvať aj viac dní. Dôvodom je výrazný záujem speváckych súborov našich seniorov.

„Dokopy prišlo takmer 200 účinkujúcich,“ priblížila za organizátorov Zuzana Marková, koordinátorka Rady seniorov v Dúbravke. „Červená sála sa naplnila.“

Desať súborov

Dúbravanka, Leváranky, Melódia, Jablonečanka, Petržalčanka, Bystričan, Enem tak, Radosť, Denné centrum 1, čiže Dúbravské strešne a Senioranka. Na pódiu sa v dome kultúry vystriedalo 10 súborov pod týmito názvami. Svojou kvalitou pripravili pri 15 minútových vystúpeniach priam celé hudobné popoludnie, ktoré trvalo až do podvečera. Prišli súbory zo západnej časti mesta a Záhoria, dva z Petržalky, východné svahy Malých Karpát zastupoval súbor z Pezinky. Dominovalo však už spomínané Záhorie, ktoré naplnilo slová Júliusa Satinského, ktorý ľudí z tohto kraja obdivoval pre umenie žiť. Pre viaceré súbory sú dnes už typické vydané CD a DVD, vystúpenia v televízii a v zahraničí.

Seniari aj juniori

Festival otvorilo zaujímavé spojenie speváckeho súboru Dúbravanka s mládežníckym tanečno-speváckym súborom Klnkou a piesňou Trenčín dolinečka, ktorá svojou rytmickosťou naladila publikum. Domáci súbor pod vedením Štefana Hamerlíka a kapelníka Cintulu načrtol istý pohľad do budúcnosti, že seniari nemajú byť osamotení ani v speváckych súboroch, ale že komunita má žiť spoločne, bez ohľadu na vek. Toto spojenie so súborom Klnka pod vedením Ingrid Saňkovej sa ukázalo ako nadmieru vydaté.

Od každého niečo

Pieseň Pri prešporskej bráne stoja kone vrané v podaní súboru Leváranky z rovnomennej obce pod vedením Václava a Gity Vernerovcov rozochvela citové struny. Melódia z Petržalky zas nadchla piesňou Do dvorečka, do dvora...

Už devätnásť rokov fungujúce zoskupenie pri Únii žien Jablonečanka zaujalo nielen piesňami, ale aj nádhernými zdobenými krojmi a pozvaním na novembrové jablkovo-orechové hodky.

Súbor Petržalčanka rozihral sálu rytmickou piesňou „A ja taká dzivočka“, ako aj jedinečnou Ódou na Bratislavu.

Krásne rána nám pripomenul súbor Bystričan z našej najzápadnejšej obce Záhoriská Ves. Bývalí turisti združení v „Enem tak“ si zase zažilofovali nad večne aktuálnou témou: „Susedé, susedé, proč my sa hneváme?“

Pieseň Pri prešporskej bráne stoja kone vrané v podaní súboru Leváranky z rovnomennej obce rozochvela citové struny.

Dúbravské strešne, čiže súbor dúbravského Denného centra 1 s piesňou „Nebudem ťa viacej čakať v tom dúbravskom poli“.

Festival otvorilo zaujímavé spojenie speváckeho súboru Dúbravanka s mládežníckym tanečno-speváckym súborom Klnka a piesňou Trenčín dolinečka.

Melódia z Petržalky zas nadchla piesňou Do dvorečka, do dvora...

Pezinská Radosť ako zástupca karpatských vínnych svahov ponúkol priam pásmo melódií. Pieseň Červené víno, biele koláče nepriamo naznačila aj následné družné spoločné posedenie súborov.

Dúbravské strešne, čiže súbor dúbravského Denného centra 1, síce spievali „Nebudem ťa viacej čakať v tom dúbravskom poli“, ale my veríme, že áno, a už teraz sa tešíme na budúci ročník.

Záverečné vystúpenie Senioranky zo susednej Karlovej Vsi textom „Si moja milá, ty si neprišla...“ všetkých chytilo za srdce, podobne ako spoločná záľuba spev a staronové priateľstvo. Aj na tie totiž dáva priestor Dúbravský festival seniorských speváckych súborov, ktorý už prekročil rámec mestskej časti. Uvidíme, kam bude smerovať jeho ďalší ročník.

(red) Foto: Ľubo Navrátil

Bývalí turisti združení v „Enem tak“ si zase zažilofovali nad večne aktuálnou témou: „Susedé, susedé, proč my sa hneváme?“

ŽI PODĽA SEBA

Čerešne
living

Komunitné
záhradky

Vodná
lagúna

6 700 m²
zelené

Grilovacie
terasy

Kočíková
dráha

Sánkovací
kopec

ceresne.sk

Kompostér – zázrak premeny odpadu na zdroj kvalitného hnojiva

Rozmýšľali ste už o tom, koľko odpadu vyprodukuje? Podľa analýz odpadov v samosprávach tvorí až 45 percent objemu vašej čiernej nádoby biologicky rozložiteľný odpad. Tento odpad nemusí končiť na skládke a navyše môže byť pre vás zdrojom kvalitného kompostu.

Kompostovanie je efektívny spôsob ako predchádzať vzniku odpadu a využiť odpad ako zdroj. Je to prírodný proces, ktorý je riadený človekom, a dochádza pri ňom k rozkladu biologických odpadov za prístupu vzduchu. Spolupracou pôdných organizmov a mikroorganizmov vzniká organické hnojivo – kompost.

Aby ste sa mohli tešiť a využívať vlastné kvalitné hnojivo, je potrebné vybrať správny kompostér a dodržať niekoľko odporúčaní.

Je množstvo typov, tvarov a farieb kompostérov, ako sa vyznať v ponuke a vybrať ten najvhodnejší?

• **veľkosť kompostéra** – vyberte si kompostér, ktorý bude dostatočne veľký. Zvážte veľkosť záhrady a množstvo produkovaného biologického odpadu. Odporúčame na každých 100 m² plochy minimálne 100 až 200 litrový kompostér,

• **prevzdušňovanie** – do kompostéra by mal neustále prúdiť vzduch. Vyberte taký, ktorý má väčší počet prevzdušňovacích otvorov, ideálne v kombinácii so systémom vnútorného rebrovania. Vďaka tomu zabezpečíte rovnomerné prúdenie vzduchu v kompostéri a bioodpad nebude hniť a zapáchať,

• **kvalitný a zdraviu neškodný materiál** – aby vám kompostér slúžil dlho mal by byť vyrobený z kvalitného materiálu, ktorý je odolný voči negatívnym poveternostným podmienkam a je napr. vyrobený z recyklovaného materiálu,

• **kvalitná konštrukcia** – pre jednoduchú a pohodlnú manipuláciu zvolte kompostér, ktorý má kónický tvar, otvárateľné spodné a bočné dverka. Uľahčíte si tak vkladanie, premiešavanie materiálu a vyberanie hotového kompostu.

Ak pri výbere zvážite tieto faktory, kompostér vám môže slúžiť aj niekoľko desiatok rokov. Investovanie do kvalitnejších kompostérov napr. PREMIUM alebo SMART je často spojené s predĺženou zárukou resp. možnosťou výmeny náhradných dielov pri ich poškodení. V kvalitnom kompostéri vytvoríte výživné hnojivo za tri mesiace až jeden rok, podľa množstva

Mnohé suroviny, odpady, ktoré skončia na skládke možno skompostovať.

vkladaného materiálu.

Pre lepšie výsledky a jednoduchšiu prácu s biologickým odpadom odporúčame praktické košíky a kompostovateľné vrecká na bioodpad. Majú prevzdušňovacie otvory, aby zbieraný odpad z kuchyne (odrezky zo zeleniny a ovocia) nezapáchal a vy ste nemuseli s malými časťami odpadu chodiť ku kompostéru. Ďalšou užitočnou pomôckou je prekopávač kompostu. Vďaka nemu lepšie premiešate hneď

(dusikový) a zelený (uhlíkatý) materiál v kompostéri a rýchlejšie vytvoríte kompost.

Hotový kompost môžete použiť ako výživné hnojivo vo vašej záhrade alebo pre izbové kvety. Zlepšuje vlastnosti pôdy, jej kvalitu a odolnosť voči okysleniu. Vďaka prihnojovaniu kompostom vypěstujete kvalitnejšie a chutnejšie ovocie a zeleninu.

Zdroj: www.menejodpadu.sk

Na hody remeselný dvor v múzeu

Hodová sobota (21. 9.) sa v Dúbravskom múzeu už tradične bude niesť v znamení umeleckých remesiel. Príďte si uplietť vlastný košík, vyrobiť vlastný šperk, vystrúhať lyžicu alebo ochutnať guláš či grilované špeciality. Tešíme sa na vás od 10. hodiny.

Ked' opäť ožil čiernokňažník aj princezná veže

Kocky ožili, vynikla opäť krása ich keramickej mozaiky. Mestská časť pokračuje v obnove sôch vo verejnom priestore. Dielo z betónu a keramiky bolo poškodené, na reštaurovanie získala mestská časť Bratislava-Dúbravka dotáciu z Bratislavského samosprávneho kraja. Opravu, obnovu objektu si všimli mnohí okoloidúci, Dúbravčania, zaujala aj odborníkov. Napísala nám pár riadkov Eliška Kováčová, historička výtvarného umenia.

Počas leta vykonával opravu na objekte s názvom Detská preliezka na ulici M. Schneidera Trnavského výtvarník Ján Šicko. Akademický sochár Ján Šicko aplikoval novovytvorené časti keramickej mozaiky v intenciách svojho pôvodného návrhu z roku 1983 schváleného fondovou komisiou, v tom období Slovenským fondom výtvarných umení.

Biely koník a motýle

Akademický sochár Ján Šicko spojil v tomto objekte s motívom stavebnice svoje sochárske vzdelanie, nadanie a koníček práce s keramikou s detským svetom rozprávok.

Dielo je tvorené betónovými kockami s motívom rozprávkových bytostí - čiernokňažník s dlhým nosom, biely koník, princezná vo veži, zvieratiek a motýľov s fragmentmi prírodnej scenérie v realizácii farebne glazovaných - keramickej sklovinou potiahnutých keramických dielcov do mozaiky. Mozaiky hravým spôsobom, rukopisom a kompozíciou dotvárajú a oživujú sivé steny pomerne veľkých kociek z betónu postavených v troch radoch na seba v pôdoryse do tvaru L so štyrmi

samostatne stojacimi kockami.

Nakoľko objekt plnil 35 rokov svoj účel ako dekoratívny architektonicko-sochársky prvok a preliezačka na trávniku oproti vchodu do neďalekej lekárne, bol už poznačený negatívnymi poveternostnými vplyvmi a drobnými sekundárnymi zásahmi. Viaceré keramické aplikácie boli už poškodené zvetraním, opadané a rozdrobené. Podobne bol poznačený na viacerých miestach aj povrch betónového podkladu lokálnou absenciou cementovej omietky, znečistením z ovzdušia a sprejovými farbami.

Osádzanie mozaiky

Nové dielce keramickej mozaiky autor vopred vytvoril v ateliérových podmienkach z novej šamotovej hliny a dal ich vypáliť v závode ŽIAROMAT v Kalinove s dlhoročnou tradíciou na výrobu technickej keramiky. Betónové kocky očistil od lokálne uvoľnených vrstiev omietky a pripravil ostávajúce plochy na aplikáciu nových dielcov keramickej výzdoby, ktoré osádzal do mäkkého cementovo-pieskového lôžka omietky na povrch zvislých stien kociek.

Detail objektu počas obnovy s akademickým sochárom Jánom Šickom.

Foto: Eliška Kováčová

Mozaika opäť ožila, vidno opäť aj čiernokňažníka s dlhým nosom.

Foto: Lucia Marcinátová

Práca bola miestami kuriózna, pretože po vsadení do omietkových lôžok, museli byť nové časti mozaiky držané rukami, pokiaľ omietka nestuhla natoľko, aby ich udržala, napríklad po osadení mozaiky slnka a oblakov na vrchných kockách sa museli držať zdvihnutými rukami nad hlavu hodnú chvíľu práve v čase páľivého slnka okolo horúceho poľudnia.

Práca na obnove, ktorej prišlo viac i

menej premenlivé počasie, však po dohotovení rekonštrukcie keramickej mozaiky a po zjednotení betónového povrchu celého objektu teplým odtieňom sivej farby, priniesla svoje ovocie. Opäť sa opravil a skompletizoval jeden z exteriérových objektov v našej Dúbravke a vrátila sa mu jeho pôvodná výtvarno-estetická hodnota.

Eliška Kováčová

historička výtvarného umenia

Objekt pre deti počas obnovy, celok – DSCN 1306.

Foto: Eliška Kováčová

Akademický sochár Ján Šicko je absolventom Strednej školy umeleckého priemyslu (1963-67), odboru rezbárstva a Vysokej školy výtvarných umení (1969-75), oddelenia monumentálneho sochárstva v Bratislave. Svoju pedagogickú činnosť rozvíjal od roku 1977 na ŠUP a ŠÚV a od roku 2001 do roku 2015 pedagogicky pôsobil na Akadémii umení v Banskej Bystrici, kde viedol ateliér Socha – objekt – exteriér. Počas uvedených rokov hosťoval aj na odborných školách v zahraničí v USA, v Izraeli.

Zúčastnil sa viac ako 30 medzinárodných sochárskych sympózií na Slovensku, v Japonsku, Južnej Kórei, v Nemecku, Španielsku, Taliansku, Austrálii, atď. Jeho sochy sú na mnohých verejných miestach na Slovensku a v zahraničí. Svoju tvorbu má zastúpenú aj v zbierkach SNG v Bratislave, v Galérii P. Matejku v Novom Meste nad Váhom, aj v zbierkach v zahraničí.

Detail na mozaiku so zvieracími motívmi.

Foto: Lucia Marcinátová

Vesmírna loď alebo ruka, ktorá žehná sídlisku

Možno kus kovu, možno kultové miesto Dúbravky alebo jednoducho „vesmírna loď“. Patrí k Dúbravke. Pri nápade vyčistiť toto sochárske dielo, ktoré stojí pod potravinami na Homolovej, sme ani netušili, čo všetko objekt s názvom Pozdrav vesmíru ukrýva a čo brigáda prinesie. Počas leta Dúbravské noviny v spolupráci s Občianskym združením ANTIAGE & Jesenium zorganizovali veľké čistenie Pozdravu vesmíru. Na akciu prišiel pozdraviť aj autor diela akademický sochár Dušan Králik. A zďaleka neprišiel sám. Spolu s ním prišiel aj príbeh.

Chirurgické rukavice, riedidlo či iná chémia, hubky, handry a najmä chuť niečo urobiť. To všetko bolo potrebné na veľké čistenie „rakety“. Na dúbravskom sídlisku pristála v roku 1982. Raketa, čiže sochárske dielo s názvom Pozdrav vesmíru, od slovenského umelca Dušana Králik.

Po rokoch ju „zdobili“ nápisy, pribudli writerské odkazy, tagy. Vďaka pár ochotným rukám sa ich podarilo počas brigády odstrániť, pridali sa aj miestni poslanci, starosta Martin Zaťovič s manželkou Zdenkou sa pustili aj do hrabania a úpravy okolia vesmírnej lode – „rakety“ pod potravinami na Homolovej ulici.

Nápisy a nečistoty z diela i priestranstva zmizli, odkaz však ostal a počas letnej brigády ho Dúbravčanom odkryl autor diela.

Dušan Králik sa objavil medzi brigádnikmi a rozhovoril sa. Aj o tom, ako komisia posudzovala objekt Pozdrav vesmíru v 80. rokoch, že raketa je vlastne skrytým sakrálnym dielom, odkazom alebo aj o tom, ako si na škole urobil vlastné tetovanie.

Raketa z nebies

„Pre vytvorenie diela ma oslovila architektka Irina Kedrová, bolo to pre mňa zaujímavé, keďže šlo o veľké dielo do exteriéru,“ približuje príbeh objektu akademický sochár. „Všetko, každý návrh však musel ísť cez komisiu a navyše som bol hneď po svojej prvej výstave vylúčený zo zväzu výtvarníkov. Venoval som sa vesmírnej téme, nevedel som však, ako sa vyhnúť tej ideológii.“

Dušan Králik spomína, ako stál v Kostole svätej Trojice a pozeral na oltár. „Zrazu som hore zbadal trojuholník s tetragramatomom uprostred (význam slova Boh, Stvoriteľ, Všemohúci) a okolo neho žiara, v tom momente som mal vymyslenú sochu.“ Socha alebo trojmetrový trojuholník má podľa slov autora vo svojom vnútri dve figúry v skafandroch, v strede je ruka, ktorá sídlisku žehná.

Dielo malo viac rovín. „Žili sme vtedy v nádeji, že dostaneme takzvaný dolárový, devízový prísľub. Bola to sto-

Pozdrav vesmíru krátko po inštalácii v roku 1982.

Letná brigáda a čistenie „rakety“.

dolárovka, s ktorou vtedy ľudia dokázali prejsť za tri týždne celú Európu. No a na tej bankovke bolo ta-

kisto božie oko v trojuholníku, dielo tak bolo aj o slobode... Pri schvaľovaní som mal pred komisiou trochu malú dušičku, či to v tom modeli neodhalia. Bol to taký pozdrav, pocta tvorcovi, majestátu tvorcovi vesmíru.“

Trojmetrové dielo

Umelec s úsmevom priznáva, že keď jeho návrh prešiel komisiou, ktorú v tých časoch tvorili nielen umelci, ale aj zástupcovia výboru strany, nevedel, ako dielo zrealizovať. Pozdrav vesmíru je z duralu a má asi tri metre.

„Všetko je urobené z modulov, vnútri sú betónové základy. Ako prvé sme osadili na betónový sokel dve pätky, potom korpus bez dvoch figúr kozmonautov a potom cez spodok, ktorý sa dal odšróbovať sa vliezlo do vnútra, nasadil sa a prišróboval zvyšok.“

Pri rakete si sochár zaspomínal aj na svojho otca. „Bol to obyčajný človek, robotník, človek s veľkým srdcom, mal šesť detí, ja som bol najstarší. Keď šiel do dôchodku bol často u mňa v ateliéri, pomáhal mi, rovnako ako aj tu v Dúbravke.“

Aby „žili“ ďalej

Dúbravskú brigádu hodnotil sochár slovami „úžasná vec“. Mestská časť postupne počas troch rokov vyčistila takmer všetky umelecké diela vo verejnom priestore. Aj to by malo pomôcť oživiť a pripomenúť ich odkaz a príbeh.

Podobne ako súpis všetkých exteriérových diel v Bratislave vrátane fontán, reliéfnych aj keramických diel, ktoré v meste vznikli od roku 1945 dodnes. Vytvorila ho Sabina Jankovičová, historička umenia a dcéra sochára Jankoviča, spolu s kunsthistorikom Romanom Popelárom s cieľom, aby diela vo verejnom priestore, reliéfy na domoch nemizli bez povolenia a vedomia autora. Motiváciou súpisu bolo zbúranie diela Jozefa Jankoviča s názvom Čas zo šesťdesiatych rokov, ktorý v roku 2011 neprežil výstavbu predajne Lidl v Ružinove. Aj Dušan Králik spomína na diela, ktoré mu zmizli, padli bez slova.

„Minulý rok som zažil šok so svojím dielom. V 70. rokoch som robil budovu spojov v Žiline s inžinierom Struhárom. Vlni som bol v Žiline, urobil som si fotky, bol tam jeden z najväčších kamenných reliéfov, aké boli urobené. Tento rok niekedy v januári či vo februári mi volal jeden mladý sochár, že včera začala demolácia budovy a ten kamenný reliéf padol bez toho, aby ma upozornili.“

Sochárovi padlo bez oznámenia aj materiálovo podobné dielo – Pozdrav vesmíru v Podunajských Biskupiciach.

V Dúbravke snáď odovzdá dielo „pozdrav“ ešte mnohých ďalším obyvateľom sídliska...

Dúbravské noviny by chceli pokračovať v predstavovaní jednotlivých diel, ich spoznávaní a oživovaní aj spolu s ich autormi seriálom Poznaj svoje sochy.

Text a foto: Lucia Marcinátová

Akademický sochár Dušan Králik so svojím dielom Pozdrav vesmíru.

Dúbravské hody

od 21.9.
do 23.9. 2018

MESTSKÁ ČASŤ
BRATISLAVA – DÚBRAVKA

PIATOK 21.9.

- 16:00 **Middle of nowhere** (školská kapela)
17:00 **Horehigh**
18:00 **Vadím polke Blavy**
19:00 **King Shaolin**
20:30 **Igor Kmeňo jr. Kmeňoband**

SOBOTA 22.9.

- 10:00 **Šašo Jaro**
11:00 **Ľadové kráľovstvo**
(muzikálová rozprávka)
12:00 **ZUŠ Eugena Suchoňa**
12:55 **Bratislavské mažoretky ALBA**
13:00 **Slávnostné otvorenie hodov**
- príhovor starostu Dúbravky M. Zaťoviča
Slávnostný hodový sprievod
14:10 **La Dansa**
14:35 **TK Danube**
14:50 **Škola Breaku**
15:00 **Vyhodnotenie súťaže**
vo varení gulášu
15:20 **DFS Klnka**
15:40 **Argo moderná gymnastika**
15:50 **La Portella**
16:00 **Thomas Puskailler**
17:00 **Majself**
18:00 **Adam Ďurica**
19:00 **Horkýže Slíže**
20:30 **Tublatanka**

NEDEĽA 23.9.

- 16:00 **Crazy Chichi**
17:00 **Otto - Elán Párty**
18:00 **Igor Kmeňo st. Kmeňoband**
19:00 **Štarmania**

SOBOTA 22.9.

- 13:45 **Príchod sprievodu**
- príhovor starostu Dúbravky M. Zaťoviča
a strihanie hroznového strapca
14:00 **11 z Ivánky**
15:00 **Trevis**
16:00 **Dušan Grúň**
17:00 **Trevis**
18:00 **On The Road**
19:00 **Hečkovci**
20:00 **Starý orchestrion**

NEDEĽA 23.9.

- 10:30 **Sprievod do Farského kostola**
sv. Kozmu a Damiána
s dychovou hudbou Záhorienka
11:00 **Sv.omša vo Farskom**
kostole sv. Kozmu a Damiána
14:15 **Záhorienka**
15:15 **Matica slovenská**
16:00 **Dúbravanka**
17:00 **Marcel Zmožek**
18:00 **FZ Melody**
19:00 **Salamander**
20:00 **DJ Miro**

STAGE PRED DK DÚBRAVKA
moderuje: Richard Vrabec

ŽATEVNÁ
moderuje: Petra Bernasovská

GENERÁLNY
REKLAMNÝ PARTNER

HLAVNÍ REKLAMNÍ PARTNERI

SPONZOR
MESTSKÁ ČASŤ
DÚBRAVKA

REKLAMNÍ PARTNERI

Napriek horúčavám prišli Na slovíčko, slov padlo veľa, o výstavbe i doprave

V predstavách ľudia na kúpalisku, pri vode, na prázdninách. Napriek letu, dovolenkám sa však predstavy nenaplnili. Dokonca ukázali opak. Letné stretnutie so starostom pod názvom Na slovíčko prekvapilo vysokou účasťou, záujmom a podnetnou, konštruktívnou debatou.

Pod rastúcou stavbou s názvom MAMAPAPA bolo vidieť hlúčky ľudí, letné slnko hrialo, niektorí sa ukryli do tieňa. Prichádzali ďalší a ďalší, bolo vidno skupinky, miestnych aj mestských poslancov, vedenie mestskej časti. Na debatu o problémoch, podnetoch, nápadoch tretieho volebného obvodu sa zvolilo tienisté miesto neďaleko už prebiehajúcej výstavby i ďalšej plánovanej.

A práve výstavby, ktorá zahusťuje, mení lokalitu, zaplňa dopravu, sa týkala prevažná časť stretnutia so starostom Martinom Zaťovičom a poslancami pod názvom Na slovíčko. Zišli sa skupinky, obyvatelia novostavieb pri vznikajúcom projekte MAMAPAPA, ktorí sa pýtali na výstavbu spoločnosti Strabag Pozemné a inžinierske staviteľstvo. Jej projekt sa totiž z lúky Pod záhradami presunul do lokality Na vrátkach, kde by mala byť výstavba pre zeleň a Dúbravku menej zaťažujúca.

Strabag: Bude architektonická súťaž

Obyvatelia si zvolili zástupcu, s ktorým bude v súvislosti s výstavbou komunikovať investor a aj miestny úrad. Spoločnosť Strabag prisľúbila totiž otvorenosť projektu a architektonickú súťaž. Až tá by mala určiť, ako bude výstavba na ulici Na vrátkach vyzeráť. Proces je tak len na počiatku, mestská časť ho chce v spolupráci s obyvateľmi korigovať.

Prvé stretnutie so zástupcom a firmou Strabag už počas leta prebehlo. S iniciatívou presťahovania projektu spoločnosti Strabag z centra Dúbravky Pod záhradami do lokality Na vrátkach prišli mestskí poslanci za Dúbravku Zdenka Zaťovičová a Juraj Káčer a starosta Dúbravky Martin Zaťovič. Cieľom bolo zachrániť zelenú plochu v srdci mestskej časti, nezastavať centrum Dúbravky, skultivovať a k výstavbe na okraji Dúbravky pridať aj park.

Pozemok na ulici Na vrátkach, kam má firma Strabag preniesť výstavbu z ulice Pod záhradami.

Foto: Ľubo Navrátil

Výstavba bez ciest, nahusto

Agátová, Dúbravčička. Na vrátkach, Nejedlého... Nové domy, noví obyvatelia, nové autá, nové problémy.

Projekty, ktoré v minulosti vznikali bez chodníkov, ciest. Hovorilo sa o možných riešeniach, aj o hrozbe dopravného kolapsu.

„Na ulici Na vrátkach nevidno dopravné značky, je zarastená,“ znela jedna z pripomienok. „Je tam diera v ceste.“

Mestská časť ulicu vyčistila počas júla, problematickejšia a nákladnejšia je chodník, ktorý na tejto ulici chýba. Blízko je sociálna ubytovňa Fortuna, pohyb ľudí je veľký. Mestská časť dá nacenit' a preverí vytvorenie tohto chodníka, musí hľadať možnosti pohybu pre peších v zaťaženej lokalite. S pešími súvisel aj ďalší podnet. Zarastený chodník, schodisko medzi stavbami BOS a Obchodným domom Dubrawa. Schodisko sa podarilo

mestskej časti vykositi', vyčistiť v spolupráci so súkromným investorom projektu Dubravy rezidencia ešte počas júla.

Križovatka aj diaľnica

Debata okolo dopravy sa rozvíjala, hovorilo sa aj o ďalšom možnom výjazde na diaľnicu, ktorý je zatiaľ zo strany Národnej diaľničnej spoločnosti odmietaný, či už roky plánovaného predĺženia Saratovskej ulice. Témou bolo aj nutné riešenie križovatky a možná zmena otáčania áut za obrátiskom električky.

Na križovatke často prichádza k nehodám, stretu chodcov a vozidiel, niekoľkí skončili aj tragicky. Mestská časť adresovala na magistrát niekoľko podnetov, keďže križovatka je v správe hlavného mesta. Pre zvýšenie bezpečnosti sa podarilo vyrokovať zatiaľ aspoň zvýraznenie dopravného značenia na sprehľadnenie prejazdu. Celú križovatku by mal však riešiť projekt zo strany Krajského dopravného inšpektorátu.

Neporiadok

S výstavbou, ktorá v lokalite Agátovej a Dúbravčičkej pokračuje, súvisí aj neporiadok od stavebníkov v okolí. Problematické sú aj tunajšie ubytovne – Majster, kde sa hromadia smeti v priekope, či pri takzvanom Thorine. Riešenia však komplikujú vlastnícke vzťahy, pozemky a objekty, nie sú v správe mestskej časti.

Zazneli podnety doplnenia smetných košov, ich oprava, nápady na miesta, kde by mohli pribudnúť nové stromy aj aktivita a vôľa skrášliť okolie obnoveného ihriska pri Dúbravskej pivárni 2 na Nejedlého.

A práve tá aktivita a záujem obyvateľov motivoval a motivuje. Záujem o debatu, veci verejné i svoje okolie, ktoré si vytvárame sami.

Lucia Marcinátová

Napriek prázdninám a teplu vonku prišlo na stretnutie pod názvom Na slovíčko veľa Dúbravčanov.

Foto: Lucia Marcinátová

Ihrisko dostali deti k vysvedčeniu

Za vysvedčenie, k prázdninám. Dúbravské deti dostali obnovené ihrisko. Mestská časť zrekonštruovala chátrajúce detské ihrisko medzi dvomi materskými školami a v blízkosti Základnej školy Nejedlého. Otvárala ho na záver školského roka, hrou a poriadnou zábavou.

Na úvod sa predviedli aj malí veľkí tančníci z príľahlej Materskej školy Nejedlého, prestrihla sa stužka a ihrisko tak oficiálne patrilo tým, ktorí ho využijú najviac – deťom..

Okrem tohto ihriska mestská časť počas leta vymenila aj hracie prvky na ihrisku v Parku Družba, kde prebehli spolu s obyvateľmi aj dve brigády. Zmeny sa dočkalo aj ihrisko na Cabanovej, na jeseň je v pláne ihrisko pri pešej zóne na Landauovej ulici. (lum)

Otvorenie detského ihriska na Nejedlého sprevádzali hry a súťaže.

Foto: Lucia Marcinátová

Kultovú studňu obnovila Dúbravka klasicky

Mestská časť pokračuje v obnove pamiatok. Horanská studňa v starej Dúbravke sa dočkala výmeny striešky

Dúbravčania často polemizujú o jej názve, a neraz sa mýlia aj úrady. Stretneme sa s názvami Horánska, Horanská či dokonca Horárska studňa. Isté však je, že patrí k symbolom, pamiatkam mestskej časti a je aj súčasťou erbu a pečate Dúbravky. Horanská studňa v oddychovom areáli detského ihriska pod Kostolom sv. Kozmu a Damiána v starej Dúbravke.

Pre zachovanie pamiatok a nadviazanie na tradície mestská časť Bratislava-Dúbravka obnovila počas letných dní na studni šindľovú striešku. Pri obnove zachovala klasické postupy. Novú striešku rovnako vyhotovila z ručne štiepaného jedľového šindľa.

Zaujímavé je, že presnú podobu pôvodnej studne nepoznáme. „Nevieme, ako táto studňa vyzerala počas predchádzajúcich stáročí, jej nová podoba je vlastne kópiou studne zo starej pečate z roku 1626, podľa ktorej bol vytvorený novodobý erb mestskej časti,“ približuje

správca Dúbravského múzea Ľubo Navrátil. Dodáva, že maďarský i nemecký názov obce napovedá, že na mieste dnešnej Dúbravky musel byť od nepamäti jeden alebo viacero výdatných zdrojov dobrej vody. Poslednou rekonštrukciou prešla Horanská studňa v roku 1993. Nadzemná časť studne je zložená z betónového okružia, na ktorom je vymurovaná kamenná obruba s vročením 1574. V čase, keď okružie studne stavali, bol tento dátum pokladaný za rok prvej zmienky o obci Dúbravka.

(lum)

Dubová konštrukcia studne bola zdravá, jedľový šindel na strieške bolo potrebné vymeniť a ošetriť ochranným náterom.

Horanská studňa pred obnovou a počas prác. Šindel bol z veľkej časti spráchnivený. Foto: Mária Smiešková

Hasiči čistili studňu a odčerpávali z nej vodu

Počas júla mali dúbravskí dobrovoľní hasiči pracovnú sobotu. Čistili vnútorný priestor Horanskej studne, jedného zo symbolov mestskej časti. Priestor bol plný nečistôt, naplavenín a množstva komunálneho odpadu.

Najskôr pomocou elektrického kalového čerpadla odčerpali vodu z betónovej šachty z hĺbky približne desiatich metrov, potom ručným náradím vytiahli von tuhé nečistoty ako bahno, štrk, kusy konárov, káble, plastové a sklenené fľaše naložené do vedra.

„Čo nás veľmi potešilo bolo zistenie, že do studne začala pomerne výdatne pritekať čistá podzemná voda,“ povedal Matej Filipek, veliteľ dobrovoľných hasičov. „Počas uvedených prác sme odčerpali približne 10–15 kubíkov vody. Nakoľko niektorí obyvatelia si tento zdroj podzemnej vody pomýlili s odpadkovým košom, namontovali sme na

otvárací drevený poklop studne krycí plech, ktorý zabráni ďalšiemu znečisťovaniu do budúcnosti.“

Vodu zo studne hasiči využili na polievanie stromčekov a kríkov v Dúbravke. Z historických dokumentov sa dozvedáme, že v takzvanej Horanskej studni bol aj v období sucha vždy dostatok vody. Prebytočná voda vytekala do rybníka, v ktorom sa cez leto kúpali deti, následne odtekala do potoka. Voda zo studne taktiež pritekala vodo-
vodom potrubím do dúbravskej školy a do niektorých domov Dúbravčanov.

(red)

Hasiči namontovali na otvárací drevený poklop studne krycí plech, ktorý zabráni ďalšiemu znečisťovaniu v budúcnosti.

Cyrlometodský sviatok uzákonili na návrh Dúbravčana

Každoročne si chodíme k nášmu dvojkrížu uctiť pamiatku kresťanských patrónov Európy, sv. Cyrila a Metoda. Všetci vieme, že tento sviatok je, okrem iného, aj sviatkom bratskej jednoty Čechov a Slovákov. Menej z nás však vie, ako a kedy sa tento sviatok v novodobej histórii začal sláviť a ako to súvisí s Dúbravkou. Návrh na uzákonenie sviatku predložil Federálnemu zhromaždeniu jeho vtedajší poslanec, Dúbravčan MUDr. Igor Mičieta.

MUDr. Igor Mičieta sa narodil 7. 6. 1939 v Turčianskom Sv. Martine. Celý svoj život zasvätil medicíne a od skončenia štúdia, až do odchodu do dôchodku venoval veľmi závažnému ochoreniu tuberkulóze. Ako odborník na toto ochorenie pôsobil ako internista, pneumológ - ftizeológ v Ústave tuberkulózy a respiračných chorôb v bratislavských Poddunajských Biskupiciach, kde zároveň vychovával mladú generáciu lekárov, svojich atestantov. Dúbravčanom sa stal v roku 1975, keď sa s manželkou nasťahoval do novopostavených panelových domov do časti Dúbravky nazývanej Podvornice a kde býval až do svojej smrti v roku 2012.

Apoštolské požehnanie, ktoré MUDr. Igorovi Mičietovi udelil pápež Ján Pavol II.

MUDr. Igor Mičieta ako kresťanský založený človek, ktorému vždy záležalo na spravodlivosti sa spoločensko-politicky angažoval už v časoch socializmu, keď ako nekomunista pôsobil v Helsinskom výbore pre ľudské práva.

Po nežnej revolúcii

Zmena režimu naplno umožnila MUDr. Igorovi Mičietovi začať naplňovať jeho predstavy o spravodlivej spoločnosti stojacej na ideách kresťanských tradícií, demokracie a spravodlivosti. Tesne po páde režimu v roku 1989, sa vo februári 1990 stal najprv poslancom Snemovne národov Federálneho zhromaždenia a následne podpredsedom FZ ČSFR.

Na základe jeho poslaneckého návrhu spolu s ďalšími kolegami, poslancami bol prijatý zákon č. 167/1990 Zb. zo dňa 9.5.1990, ktorým sa menil zákon č. 93/1951 Sb. o štátnych sviatkoch, ktorým sa za štátny sviatok a deň pracovného pokoja ustanovil 5. júl, ako „Deň slovan-ských vierozvestcov Cyrila a Metoda“, ktorý je štátnym sviatkom dodnes.

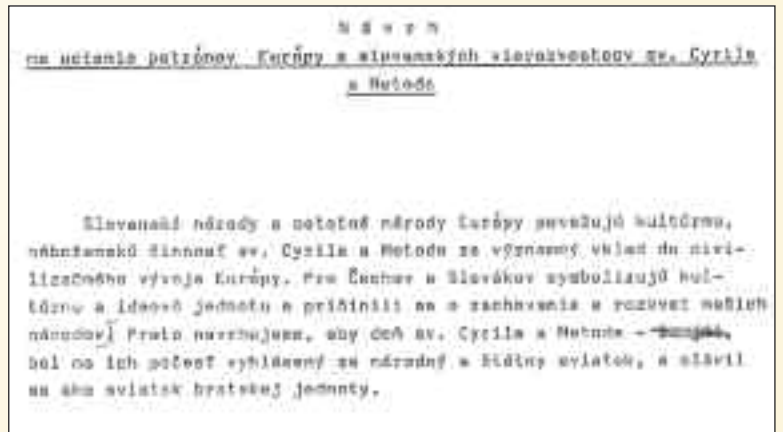
Poslanec v Dúbravke

Po odchode z veľkej politiky pôsobil MUDr. Igor Mičieta v komunálnej politike, v mieste svojho bydliska, v bratislavskej Dúbravke, kde ako poslanec miestneho zastupiteľstva, člen kultúrnej a sociálnej komisie a predseda mediálnej rady naďalej realizoval svoje predstavy humanity a demokracie.

spracoval: Ľubo Navrátil
Foto: archív DM

MUDr. Igor Mičieta sa stretol s pápežom Jánom Pavlom II. pri jeho prvej návšteve (Česko) Slovenska v roku 1990. Pápež vtedy navštívil Prahu, Velehrad a Bratislavu, kde sa konalo veľké stretnutie na letisku vo Vajnorochoch.

Podposlanecký návrh Dúbravčana Igora Mičietu na uzákonenie národného a štátneho sviatku Dňa sv. Cyrila a Metoda sa podpísala skupina poslancov Demokratickej strany a Strany slobody.

Po kom sú pomenované naše ulice

Povstalecký veliteľ Sekuris zahynul v Mauthausene

SAMUEL SEKURIS

(20. 11. 1906 Radvaň – apríl 1945 Mauthausen - Rakúsko)

Ľudovú školu navštevoval v Banskej Bystrici - Radvani. V roku 1925 absolvoval štúdium na gymnáziu A. Sládkoviča v Banskej Bystrici, ale vyučil sa aj za garbiara v Banskej Bystrici - Radvani (1925 – 1932). Spočiatku pracoval u otca, neskôr ako úradník Riaditeľstva pošty a

telegrafov v Bratislave. V roku 1939 - 44 pôsobil ako dôstojník slovenskej armády v rôznych funkciách v Bratislave, Topoľčanoch, Trenčíne a Brezne. Ako major a veliteľ posádky v Brezne sa zapojil do ilegálneho protifašistického hnutia. Vojské ústredie SNR ho určilo za povstaleckého posádkového veliteľa v Brezne. Počas tohto obdobia spolupracoval s parti-

zánni na Horehroní, ktorým dodával zbrane i materiál. Po vypuknutí Povstania bol veliteľom delostrelcov 2. taktickej skupiny I. čsl. armády na Slovensku. Dňa 20. 11. 1944 bol zatknutý a väznený v Banskej Bystrici a Bratislave. 31. 3. 1945 bol odvečený do koncentračného tábora v Mauthausene, kde zahynul. Pomník majora Samuela Sekurisa, povýšeného in-

memoriam na plukovníka, bol pred očami verejnosti dlhé roky skrytý. Nachádzal sa v areáli bývalých kasární, v Brezne, ktoré pred časom kúpil súkromný investor. Aby sa táto významná pamiatka zachovala, muselo mesto zakročiť a nájsť pre pomník dôstojný priestor na Ulici Československej armády, kde bude viditeľný a bežne prístupný všetkým občanom. **Kveta Slyšková**

Nesprávnú výslovnosť môže ovplyvniť aj cumel' či pitie z fľaše,

Po zverejnení informácie o prednáške pre učiteľky materských škôl obrovský záujem verejnosti. Otázky, podnety, žiadosti a tak aj motivácia zorganizovať niečo podobné aj pre verejnosť, pre rodičov. Logopedičky súhlasili, pripravili sme spoločne prednášku na tému *Narušená komunikačná schopnosť u detí v predškolskom veku (3 – 6 rokov)* v Dome kultúry Dúbravka. Záver školského roku alebo teploty nad 30 stupňov sa však podpísali na nízkej účasti. Menší záujem po prvotných žiadostiach a reakciách prekvapil. Napriek tomu však mala prednáška zmysel. Debata bola živá, podnetná a deti rodičov, ktorí sa zúčastnili, už začali pracovať na zmene, zlepšení komunikácie. Logopedičky podali pomocnú ruku, nasmerovali... Aby nasmerovaní a pomoci mohlo byť čo najviac, oslovili sme klinickú logopedičku Mgr. DANIELU HUDECOVÚ Phd., ktorá spolu s Mgr. Barbarou Trstenskou, prednášali a pôsobia v ambulancii v zdravotnom stredisku Saratov v Dúbravke. Položili sme jej pár otázok, aby sa cenné informácie dostali na úvod školského roka čo najširšiemu publiku a dúbravským rodičom.

Na prednáške v Dome kultúry Dúbravka ste spomínali, že výslovnosť, by sa mala riešiť predtým, ako dieťa nastúpi do školy. Kedy by mal rodič s dieťaťom vyhľadať logopéda?

Vo vývine reči sa výslovnosť dieťaťa zdokonaľuje postupne a pomaly. Približne do piateho roku ide o fyziologický, vývinový jav, kedy dieťa ešte niektoré hlásky nevyslovuje správne. Pri nesprávnej výslovnosti v období medzi 5.- 7. rokom života môže dôjsť k spontánnej náprave výslovnosti. Aj v tomto období existuje riziko, že dieťa začne tvoriť nejakú hlásku chybné a táto chybná výslovnosť sa zafixuje. Ak napríklad dieťa tvorí hlásku R „hrdelne“ (takzvaný velárny rotacizmus), je malá pravdepodobnosť, že sa chybná výslovnosť hlásky R upraví spontánne. Ak porucha výslovnosti pretrváva po siedmom roku, je už väčšinou chybná výslovnosť hlásky zafixovaná a nemôžeme očakávať jej spontánne zlepšenie. Pred nástupom do školy by už dieťa malo mať osvojenú správnu výslovnosť všetkých hlások materinského jazyka, aby si bez problémov mohlo osvojovať písanú a čítanú reč.

Prečo vznikajú poruchy vo výslovnosti?

Existuje veľa činiteľov, platí tu princíp, čím skôr zistíme, čo je v pozadí problému, tým skôr sa dá porucha artikulácie odstrániť. Na základe mojej vyše dvadsaťročnej praxe odporúčam rodičom konzultovať poruchu reči dieťaťa s logopédom ideálne po štvrtom roku života. Dôkladné vyšetrenie odhalí príčinu problémov s artikuláciou. Môže ísť o ľahkú poruchu sluchu, zväčšenú nosohltanovú mandľu (adenoidné vegetácie), keď deti nesprávne dýchajú ústami, čo nepriaznivo ovplyvní vývin artikulácie. Poruchu výslovnosti môže spôsobiť aj prirastená jazyková uzdička, nesprávny rečový vzor, dlhodobé používanie cumľa a s tým spojené myofunkčné poruchy. Dnes sa v praxi vo veľkej miere stretávame s diagnózou - vývinová fonologická porucha.

Priblížte nám túto poruchu.

Ide o poruchu jazyka, pri ktorej je nápadne znížená zrozumiteľnosť rečo-

vého prejavu dieťaťa vzhľadom na jeho vek. Jednotlivé hlásky môže dieťa artikulovať správne, ale slová a vety hovorí skomolene. Pri tejto poruche sú prítomné problémy vo vývine vyšších mozgových štruktúr, predovšetkým vo vývine kôrových sluchových oblastí. Vtedy má dieťa problém sluchom rozlíšiť rozdiel medzi hláskami, napríklad medzi K a T, medzi znelými a neznelými hláskami, medzi ostrými sykavkami (C, S, Z) a tupými sykavkami (Č, Š, Ž) a podobne, hoci sluch má v poriadku. Dieťa s uvedenými problémami povie, že napríklad slová MISKA a MASKA sú rovnaké, slová KOŽA a KOZA sú rovnaké a podobne. Výskumy hovoria, že dnes matky deťom menej spievajú a vývin ich sluchových schopností sa v porovnaní s deťmi v minulosti až tak „nevyvíja“. Naopak, zrakové schopnosti dnešných detí sú na vysokej úrovni z toho dôvodu, že sa pomerne skoro stretávajú s počítačom, tabletom a mobilom. Príčin porúch výslovnosti je však oveľa viac.

Prednáška bola určená pre rodičov detí od 3 – 6 rokov s narušenou komunikačnou schopnosťou. Čo by si mali rodičia týchto detí všimnúť v súvislosti s rečou a celkovo komunikáciou?

Vývin výslovnosti dieťaťa môžu negatívne ovplyvniť nesprávne zlozvyky ako cmúľanie palca, dlhodobé používanie cumľa alebo pitie z fľaše. Odporúčam sa naučiť dieťa piť z pohára, čo najskôr, ako je to možné. Odborníci odporúčajú začať skúšať piť z pohára v čase, keď sa začína s príkrmami. V útlom veku je dôležité správnym spôsobom stimulovať vývin motoriky artikulčných orgánov, podporiť vývin správneho prehĺtania, čo pozitívne vplyva na vývin artikulácie dieťaťa. Keď dieťa začína tvoriť vety, rodičia by si mali všimnúť, ako sa vyvíja gramatika dieťaťa, aké vety používa, či sú rozvítené, či správne skloňuje, časuje. Ďalej by si mali všimnúť, akú má slovnú zásobu, aké je jeho porozumenie reči. Dôležité je sledovať, ako dieťa komunikuje, či dokáže viesť dialóg, nadväzuje primeraný zrakový kontakt a podobne. Ak sa u dieťaťa objavia vyššie uve-

Logopedička Daniela Hudcová na prednáške v Dome kultúry Dúbravka. Foto: Lucia Marcinátová

dené problémy, môže ísť o ťažšie poruchy jazykových schopností, ako napríklad o špecificky narušený vývin reči, ktorý sa v školskom veku môže premietnuť do porúch učenia.

Čo by malo dieťa vedieť, ako komunikovať pred nástupom do školy?

Pred nástupom do prvej triedy by malo byť dieťa schopné prerozprávať príbeh, vyčleniť úvod, jadro, záver. Malo by sa vedieť správne gramaticky vyjadrovať, disponovať slovnou zásobou na úrovni svojich rovesníkov. Malo by vedieť vytlieskať slovo na slabiky, určiť prvú a poslednú hlásku v slove a mať správnu výslovnosť. Taktiež je dôležité všimnúť si ako dieťa dýcha, či správne dýcha nosom, aké má držanie tela, ako tvorí hlas, či je dlhodobý zachrípnutý a má zastretý hlas.

Vrávi sa, že každé dieťa je iné, spomínali ste aj isté signály, kedy by mali rodičia spozorovať a poradiť sa s odborníkom, či vývin reči ich dieťaťa napreduje správnym smerom. Stáva sa, že ak dieťa napríklad do troch rokov nerozpráva alebo komunikuje len zvukmi, je to v poriadku? Čo by ste rodičom odporúčali?

Určite nie je v poriadku, ak dieťa v troch rokoch komunikuje zvukmi, prípadne, ak je jeho reč nezrozumiteľná. V období troch rokov by už malo dieťa vo svojej reči používať súvetia, vedieť prerozprávať zážitky, rozumieť viacnásobným príkazom a ovládať okolo 600-1000 slov. Do konca tretieho roka by malo začať produkovať aj štvorslabičné slová. Rodič by mal spozorovať, ak dieťa napríklad v období okolo prvého roku nemá potrebu komunikovať, neukazuje a nežiada o predmety, nesnaží sa získať pozornosť dospelých osoby zrakovým kontaktom a gestami v spojení s vokalizáciou. Venovať pozornosť treba aj prípadom, keď dieťa nereaguje na príkazy, otázky či výzvy od rodiča či iného komunikačného partnera. U dieťaťa môže ísť o progresívnu poruchu sluchu, narušené slu-

chové vnímanie alebo sluchové spracovávanie. Dvojročné dieťa by malo používať dvojslovné kombinácie, používať otázku typu „kde je?“, ovládať približne 50 slov a jeho reč by mala byť zrozumiteľná pre blízkych. Ak dieťa netvorí dvojslovné kombinácie, jeho reč je blízkyvm nezrozumiteľná a používa menej ako 10 zrozumiteľných slov, rodičia by mali problém konzultovať s logopédom. Na Slovensku existuje skríningový dotazník TEKOS, ktorý zachytáva deti s potenciálnym rizikom vo vývine reči už od 8 mesiacov. Dúfame, že čoskoro budú celoplošne používať tento dotazník aj pediatri, pričom sa odhalia rizikové deti z hľadiska vývinu reči a už v ranom veku sa odošlú priamo k logopédovi.

Všeobecne prevláda názor, že logopédi sa venujú deťom, ktoré nevedia povedať určitú hlásku, prípadne sa zajakávajú. V Dúbravke máte ambulanciu klinickej logopédie od roku 2015, aké problémy riešite u vás v ambulancii najčastejšie?

Väčšinou sú to narušenia zvukovej stránky reči. Rodič prídje za logopédom, že dieťa nevyslovuje určitú hlásku alebo viaceré hlásky správne a našou úlohou je zistiť, čo je príčinou poruchy výslovnosti. Na základe toho sa stanoví východiská pre terapiu. Rodič je hlavným článkom celého rehabilitačného procesu, lebo trávi s dieťaťom najviac času. Logopéd ukáže rodičovi, akým spôsobom plniť čiastkové ciele terapie, napríklad ako hlásku vyvolať, neskôr automatizovať a zafixovať správnu výslovnosť hlásky do spontánnej reči dieťaťa. Úlohou rodiča je s dieťaťom pravidelne pracovať na jednotlivých logopedických cieľoch terapie. Odporúčame precvičovať úlohy s dieťaťom v kratších časových intervaloch, ale viackrát denne. V pozadí narušenia zvukovej stránky reči môže ísť napríklad o narušenie motoriky artikulčných orgánov, môže ísť o problém sluchového spracovania v

v ambulancii riešia zajakavosť, výslovnosť aj stratený hlas učiteľa

mozgu, o verbálnu dyspraxiu, kde je v pozadí problém s výslovnosťou porucha motorického plánovania reči, ktoré prebieha v mozgovej kôre.

Porozumenie u týchto detí je bez problémov, avšak hovoria s námahou, komolia slová. Keď má dieťa problém s výslovnosťou hlások, môže ísť aj o poruchu sluchu u dieťaťa. Často býva v pozadí porúch výslovnosti zväčšená nosohltanová mandľa.

Veľa rodičov nás vyhľadá kvôli tomu, že dieťa začalo síce neskôr rozprávať, neskôr sa „rozrozprávalo“, ale reči rozumie len najbližšie okolie, prípadne je aj jeho gramatika nesprávna. Často zistíme, že ide o špecifický narušený vývin reči, takzvanú vývinovú dysfáziu, kde vývin reči markantne zostáva za duševným vývinom dieťaťa.

Spomínali ste problém, poruchu sluchu.

Vo veľkej miere sa venujem v ambulancii starostlivosti o deti s poruchami sluchu, ktoré majú načúvací aparát alebo kochleárny implantát. Táto oblasť je mojou srdcovou záležitosťou. Veľa rokov som pracovala v Slovenskom centre kochleárnej implantácie v Bratislave. Mám dlhoročné skúsenosti s prácou s deťmi s poruchami sluchu v zahraničných centrách.

Úzko spolupracujem so svetoznáμου auditívno-verbálnou terapeutkou pani Susanne Schmid-Giovannini, ktorá je mojou tútorkou.

Na Slovensku spolupracujem s Nadáciou Pontis, ktorá vytvorila program včasnej starostlivosti o deti s poruchami sluchu v domácom prostredí tzv. Mobilný pedagóg.

Vyskúšala som si prácu mobilného pedagóga a bola v tíme ľudí, ktorí sa snažia posunúť starostlivosť o deti s poruchami sluchu na kvalitatívne vyššiu úroveň. Veľa detí po ukončení tohto programu pokračuje v terapii v mojej logopedickej ambulancii. Tu vidím vysoký prínos intenzívnej práce s dieťaťom v ranom veku do troch rokov v domácom prostredí. Tie deti s poruchou sluchu, ktorým som sa venovala ako mobilný pedagóg od veku, keď mali iba niekoľko mesiacov, napredujú vo vývine reči rýchlejšie.

V začiatkoch mojej praxe som poskytovala starostlivosť deťom s poruchami sluchu od troch rokov a často aj v neskoršom veku. Tieto deti napredovali vo vývine reči pomalšie. Tím Nadácie Pontis, nás mobilných pedagogičiek sa v spolupráci s ďalšími odborníkmi snaží, aby služby terénnej starostlivosti boli dostupné všetkým rodinám s poruchou sluchu.

Pri takejto službe odborník navštevuje dieťa s poruchou sluchu v jeho domácom prostredí a zabezpečuje jeho výchovu a vzdelávanie. Zároveň rodičom poskytuje cenné rady ako viesť ich dieťa, aby sa bez problémov zaradilo do spoločnosti svojich počujúcich rovesníkov.

K poruchám patrí aj narušenie artikulačných orgánov.

Máme v ambulancii aj veľa detí a dospelých s poruchami hlasu. U detí ide väčšinou o detskú hyperkinetickú dysfóniu. Tá sa väčšinou objaví po čase u malých „krikľúňov“, ktorí príliš zatážujú svoj hlasový orgán, preťažia ho a neskôr začínajú nesprávne tvoriť hlas. Ich hlas potom znie hrubšie, v pozadí tvorenia hlasu počuť šelest a často aj chripot. Tieto deti navštevujú našu logopedickú ambulanciu, aby sa naučili správnu techniku tvorenia hlasu. Pri nesprávnom tvorení hlasu si môžu deti zničiť hlasivky, môžu sa na hlasivkách vytvoriť uzlíky. Prichádzajú k nám aj dospelí pacienti s poruchou hlasu pri parézach hlasiviek, pri poruchách hlasu pri preťažení hlasiviek, napríklad u učiteľov, ktorí musia veľa rozprávať a po čase začnú „strácať“ hlas). Chodia k nám aj dospelí pacienti s chronickou zajakavosťou, deti so začínajúcou, prípadne fixovanou zajakavosťou. Venujeme sa aj pacientom s afáziou, čo je porucha reči, ktorá vzniká pri ložiskovom poškodení mozgu, či pacientom s dyzartriou, čiže poruchou reči, ktorá vzniká pri organickom poškodení nervovej sústavy. Logopédia je nádherná veda, kde musí mať logopéd veľa vedomostí z odborov ako sú otorinolaryngológia, neurológia, psychológia, neuropsychológia, lingvistiká, surdopédia, liečebná pedagogika, liečebná rehabilitácia a iné, aby vedel exaktne určiť, kde má dieťa problém a následne ho spolu s rodičom riešiť.

Ako prebieha a vyzerá prvá návšteva u logopéda?

Prvé stretnutie si rodič dohodne telefonicky. Vstupnú diagnostiku sa snažíme robiť v doobedňajších hodinách, kedy dieťa ešte nie je unavené. Robíme podrobnú klinicko-logopedickú diagnostiku, pri ktorej zostavujeme anamnézu dieťaťa, robíme orientačné vyšetrenie sluchu, hodnotíme aktuálnu úroveň vývinu reči dieťaťa, vyšetrujeme všetky jazykové roviny – gramatickú stránku reči, úroveň slovej zásoby, hodnotíme zvukovú stránku rečového prejavu, pragmatickú rovinu – spôsob, ako deti používajú jazyk, celkovú motoriku dieťaťa, motoriku artikulačných orgánov, grafo-motoriku, lateralitu a preskúmame sociálne prostredie dieťaťa. Snažíme sa zistiť presnú príčinu poruchy reči. Rodič po každom vyšetrení dostane klinicko-logopedickú správu s presne stanovenými cieľmi terapie.

Ako prebieha „liečba“? Možno naučiť správne komunikovať takmer každého?

Úspešnosť terapie výslovnosti je v našej ambulancii vysoká. Korekcia výslovnosti je možná tak u detí v predškolskom veku, ako aj u detí školského veku i v dospelosti. Dôležitá je motivácia a trpezlivosť pacienta. Pri

niektorých diagnózach sa nám nie vždy úplne podarí odstrániť rečové problémy. Snažíme sa však minimalizovať negatívny vplyv poruchy reči (napr. zajakavosti) na fungovanie dieťaťa alebo dospelého.

Čo je pre vás výzva v rámci logopédie?

Momentálne je mojou osobnou výzvou informovať verejnosť o širokej škále porúch reči, aby sa komunikačné problémy u detí nezanedbávali, aby boli deti rečovo zdatné vo svojom materinskom jazyku, sebavedomé a viedli plnohodnotný život. Aby sa u dospelých pacientov s poruchami reči, prípadne hlasu, minimalizoval negatívny vplyv na ich sociálny a spoločenský život.

Častou témou u rodičov je výber nosnej mandle dieťaťa - vybrať alebo nevybrať? Bránia správne mu rozvoju reči?

Ak je nosohltanová mandľa zväčšená, tak bráni správne dýchaniu nosom. Dieťa dýcha ústami, ústa sú permanentne otvorené, oslabuje sa perno-perný uzáver, oslabuje sa sval strednej časti jazyka, vznikajú myofunkčné problémy, nesprávne prehĺtanie. Pri nesprávnom dýchaní ústami sa sánka vysúva dopredu, aby malo dieťa dostatok vzduchu. Aj jazyk dieťaťa pracuje úplne iným spôsobom ako u dieťaťa, ktoré dýcha nosom. Pri prehĺtaní takto oslabený jazyk vykoná nesprávny pohyb, čím vytlačí horné zuby smerom dopredu. Rodič po čase navštívi čelustného ortopéda, ktorý chrup pomocou strojčeka vyrovná. Ak sa však neodstránia myofunkčné problémy, ak jazyk naďalej vykonáva nesprávny pohyb pri prehĺtaní, horné zuby po určitom čase jazyk znova vytlačia dopredu. Keďže pri zväčšenej nosohltanovej mandli po čase dochádza k myofunkčným problémom, jazyk je oslabený, perno-perný uzáver je oslabený, výslovnosť hlások je zákonite narušená. Pri zväčšenej nosohltanovej mandli bývajú často narušené ostré sykavky C, S, Z, DZ či hlásky T, D, N. Jazyk má pri výslovnosti medzizubné postavenie. Aj nesprávna výslovnosť hlások L a R môže byť spôsobená nesprávnym dýchaním kvôli zväčšenej nosohltanovej mandli, respektíve zdurenej sliznici v nose v dôsledku alergie. Oslabený jazyk dieťa nie je schopný zdvihnúť za horné zuby a udržať ho v napätí. Často sa v praxi stáva, že ak sa odstráni príčina nesprávneho dýchania ústami, ak sa dieťa naučí správne dýchať nosom, posilníme perno-perný uzáver a jazyk, hláska sama „naskočí“. Nie som zástanca vyberania nosohltanovej mandle, keď to naozaj nie je nutné. Ak však zväčšená nosohltanová mandľa (adenoidné vegetácie) ovplyvňuje aj situáciu v strednom uchu v zmysle častejších stredoušných zápalov, tvorby podtlaku, teku-

tiny, hlienu alebo až gleju v strednom uchu v kombinácii s dlhodobými artikulačnými problémami, nie je nad čím váhať. Chirurgické riešenie je nutné.

Viac detí v rodinách sa dnes vychováva bilingválne, istotne to ovplyvňuje aj reč a jej vývin. Čo by ste odporúčali?

V súčasnosti sa skôr zdôrazňujú výhody plynúce z bilingválnej výchovy pre dieťa, aj keď v minulosti to tak vždy nebolo. Výhody sa týkajú celkového fungovania dieťaťa v komunikačnej situácii. Zistilo sa, že bilingválne deti sú komunikatívnejšie a pragmaticky zdatnejšie v konverzácii. Predpokladá sa tiež, že mozog bilingválnych osôb má hustejšiu sieť synapsií a viac neurónov. Výskumy zistili, že nástup degeneratívnych chorôb (rôzne formy demencie) sa objavujú u bilingválnych osôb v neskoršom veku v porovnaní s monolingválnymi osobami. Bolo tiež zistené, že bilingválne osoby lepšie regulujú emócie. Ak dieťa vyrastá na národnostne zmiešanom území, alebo v prirodzene jazykovo zmiešanom prostredí, rodičia si bilingválnu výchovu neuvedomujú. Všeobecne sa odporúča viazanie používania jedného jazyka na konkrétnu osobu. Mama napríklad od narodenia s dieťaťom hovorí po slovensky, otec po anglicky. Okrem tohto prístupu existujú aj iné formy osvojovania si cudzieho jazyka, napríklad do troch rokov si má dieťa osvojiť jeden jazyk a to ten, ktorým hovoria obaja rodičia. Po treťom roku sa pridáva jazyk, v ktorom sa bude dieťa vzdelávať a bude pre neho dominantným jazykom. Ďalším možným príkladom je osvojovanie si dvoch jazykov súčasne a ich viazanie na rôzne prostredia. Doma a v kostole dieťa rozpráva po rusínsky, v škole a u lekára po slovensky. Štúdie potvrdzujú, že vývin jazykových schopností bilingválnych detí sa v ranom a predškolskom veku v zásade neodlišuje od normálne sa vyvíjajúcich monolingválnych detí. V ambulancii sa často stretávame s tým, že napríklad otec Slovák rozpráva s dieťaťom od narodenia po anglicky, teda nie svojim materinským jazykom) a matka po slovensky. Ak dieťa výrazne nezaostáva vo vývine slovenského jazyka, odporúčame pokračovať v takomto tzv. intenzívnom bilingvisme. Dôležité však je, aby rodič ovládla jazyk na vysokej úrovni, pretože nesprávna gramatika a nedokonalá výslovnosť môžu nepriaznivo vplyvať na osvojovanie si cudzieho jazyka dieťaťom. Ak pozorujeme u dieťaťa výrazne zaostávanie vo vývine slovenského jazyka, odporúčame stimulovať vývin len slovenského jazyka. V takýchto prípadoch sa snažíme zistiť, či výrazné zaostávanie vo vývine slovenského jazyka nie je spôsobené špecificky narušeným vývinom reči u dieťaťa, tzv. vývinovou dysfáziou.

Lucia Marcinátová

Spravilo, nespravilo. Mapujeme zmeny a plány – školy.

Tri letá plné prác, rekonštrukcií, priorita rozpočtu mestskej časti a aj dôvod na jeho zmenu. Školstvo a stav školských budov, areálov. Nevýhnutné opravy, zdedené havarijné stavy, no aj investície, obnovy. Počas uplynulých troch rokov sa Dúbravka zamerala na rekonštrukcie školských budov. Školstvo tak patrí k ďalšej zastávke v našom hodnotiacom „seriáli.“ Navštívili sme Školský úrad, Oddelenie školstva, vzdelávania a športu, prešli všetky základné školy, nazreli do materských škôl, v ktorých sa počas leta pracovalo a nazreli aj do pripravovanej novej Materskej školy na Bullovej.

Rebriny, pri ktorých sme cvičili „brušáky“, podlaha, po ktorej sme behali, basketbalový kôš, do ktorého sme triafali loptu. Telocvičňa v Dúbravke si pamätajú.

Mnohé od čias postavenia školy zmenené. S rovnakou podlahou, obkladmi. Zmeniť sa to rozhodla mestská časť počas tohto leta, miestni poslanci podporili zámer v rozpočte a začalo sa pracovať. Obnovou prechádzajú telocvičňa vo všetkých základných školách v Dúbravke – na Beňovského, Pri kríži, Nejedlého, Sokolíkovej.

Veľké investície

Školstvo patrí už štvrtý rok k prioritám mestskej časti. Letá a prázdniny využíva Dúbravka na opravu a rekonštrukcie.

Najväčšou investíciou mestskej časti bolo vytvorenie novej Materskej školy Fedákova. Vznikla obnovou chátrajúceho objektu, v ktorom kedysi sídlil bytový podnik aj detské jasle.

„Podarilo sa dokončiť obnovu kúpeľní vo všetkých materských školách mestskej časti,“ hovorí František Novák, vedúci Hospodárskej správy. Podobne úspešné bolo aj zateplenie škôlok. Počas tohto leta sa dokončovalo zatepľovanie troch objektov materských škôl. Na zateplenie Materskej školy Galbavého získala mestská časť Bratislava-Dúbravka dotáciu z Enviromentálneho fondu.

Aj menšie opravy - zmeny

Mestská časť je zriaďovateľom jedenástich materských škôl, v septembri pripravuje otvorenie novej materskej školy na Bullovej. Vo viacerých materských školách prebehla počas uplynulých štyroch rokov výmena linolea,

kobercov, vstupných dverí, kopilitov a sklenených výplní, úprava či obnova detského ihriska v areáli, vo všetkých materských školách hygienické maľovanie.

Na ihriská Materskej školy Pri kríži a Švantnerova získala mestská časť dotáciu z Bratislavského samosprávneho kraja vo výške 8-tisíc eur, Materskej škole Cabanova pri opravách kúpeľní pomohla dotácia z úradu vlády. Aj Materská škola Ožvoldíkova bola úspešná v žiadostiach o dotáciu. Z projektu Krajšia škôlka získala od Bratislavského samosprávneho kraja dvetisíc eur, vďaka nim vymenila vnútornú presklenú stenu. Združenie rodičov materskej školy tiež riešilo opravy hracích prvkov a terénnych úprav školského dvora.

Počas posledných prázdnin Rodičovské združenie pri Materskej škole Pri kríži začalo vďaka grantu z Nadácie Volkswagen Slovakia v rámci projektu Bezpečne na ceste realizovať dopravné ihrisko v areáli materskej školy. Privíta deti na začiatku školského roka. Podobné dopravné ihrisko, ktoré tiež vzniklo vďaka grantu a aktivitě rodičov, sa otváralo vlni pri Materskej škole Cabanova.

Športu zdar!

„Veľkou zmenou prechádzajú tiež telocvičňa a šatne vo všetkých základných školách,“ hovorí starosta Dúbravky Martin Zaťovič. „Teší ma, že miestni poslanci podporili na zastupiteľstve zmenu rozpočtu a vyčlenenie peňazí na rekonštrukciu a opravy v školských objektoch.“

V rámci podpory športu sa mestská časť snaží meniť aj ihriská a vonkajšie športoviská v areáloch základných škôl. Prostredníctvom grantu sa po-

darilo rekonštruovať priestor a premeniť zanedbaný priestor v areáli Základnej školy Pri kríži na takzvané Zelené átrium či revitalizovať športovisko a vymeniť športový povrch Základnej školy Nejedlého. Vďaka aktivitě školy, rodičov a pomoci miestneho úradu sa menilo aj športovisko pri Základnej škole Sokolíkova, kde pre malých atlétov vzniklo doskočisko. Mestskej časti sa tiež podarilo získať dotáciu z ministerstva financií, vďaka ktorej sa na Sokolíkovej rekonštruujú šatne.

Prekvapenia - havárie

Väčšie práce a opravy prebehli počas leta aj na Základnej škole Nejedlého. Išlo o opravu stropu v jedálni, opravu strešného plášt'a, prasklín v strope kabinetov, výmenu svietidiel či opravu oplotenia areálu základnej školy.

Okrem plánovaných obnov, musela mestská časť riešiť mnohé neplánované, nečakané, havarijné. Prasknuté potrubia, zatekajúce strechy, opadané omietky, zduté podlahy. Materské a základné školy v správe mestskej časti sú totiž staršie objekty.

„Riešili sme množstvo havarijných stavov školských objektov,“ hovorí prednosta úradu Rastislav Bagar. Po-

mohla aj dotácia 20-tisíc eur na riešenie havárií od ministerstva školstva.

Na stav školských budov v Dúbravke má podľa prednostu vplyv ich vek, pochádzajú zo 70. rokov, a aj celkové poddimenzovanie samospráv.

„Do vienka dostali samosprávy budovy základných a materských škôl, na opravy im chýbajú peniaze, nie je to len problém Dúbravky.“

Terajšie vedenie Dúbravky preto vyčlenilo na školstvo viac než vlni, školstvo si dalo ako jednu zo svojich priorit.

Nečakanú situáciu zažila tento rok Materská škola Cabanova, havarijný stav v podobe odskočených dlaždíc podlahy prekvapil školskú kuchyňu. Opravou prešla počas júla.

Veľká havária vody prekvapila Základnú školu Pri kríži či Materskú školu Ožvoldíkova.

Súčasně vedenie mestskej časti nezdedilo len problémy s opravami školských budov, ale aj roky neriešený nedostatok miest v materských školách. Ten sa podarilo vyriešiť otvorením Materskej školy Fedákova v roku 2017 a tento september otvorí brány aj nová Materská škola Bullova.

Text a foto: Lucia Marcinátová

Počas tohto leta začala mestská časť s rekonštrukciou telocvični na všetkých základných školách.

Kuchyňa v Materskej škole Cabanova musela riešiť havarijný stav dlaždíc.

Kuchyňa v Materskej škole Cabanova po rekonštrukcii.

Nová farebná Fedákova, na Slovensku jedinečná Bullova

Počas uplynulých dvoch rokov otvorila mestská časť Bratislava-Dúbravka dve nové materské školy. Vyriešila tak problém s kapacitou, do materských škôl sa dostali všetky trojročné dúbravské deti.

Pred rokom dokončovanie, pracovné leto a potom veselé otvorenie s divadelníkmi aj prefíkaným vlkom. Z dlhých nôh drevených chodúľ sa deťom prihováralo Divadielko z domčeka, vítal deti v novej Materskej škole na Fedákovej. Naplnila sa v septembri 2017. Po mesiacoch prác a premene schátranej budovy na farebnú škôlku pre deti ju mestská časť oslávila hrou a veselom.

Tento rok plánuje otvorenie jedinečnej Materskej školy Bullova. Mestská časť tak už bude zriaďovateľom dvanástich materských škôl.

Fondy a nové miesta

Zarastená plocha, šmykľavka vedúca nikam, hrdzavý starý kolotoč, rozbité okná, posprejované steny a priestor, ktorému sa po zotmení treba radšej vyhnúť. Tak ešte pred dvomi rokmi vyzeral objekt na Fedákovej ulici.

Dnes je to budova plná života, detí. Dvor sa zazelenal, zaplnil. Jedenná materská škola, ktorú sa podarilo mestskej časti otvoriť na začiatku školského roku 2017. Mestská časť využila pri obnove peňiaze z Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP). Išlo o nenávratný finančný príspevok na zvýšenie kapacít infraštruktúry materských škôl. Dúbravka totiž získala eurofondy, čím sa vedeniu mestskej časti podarilo ušetriť viac než 580-tisíc eur a vytvoriť 92 nových miest v škôlkach pre dúbravské deti.

Ide o najvyšší príspevok, dotáciu, akú kedy Dúbravka získala. Nová materská škola na Fedákovej vznikla prestavbou a rekonštrukciou chátrajúceho objektu.

Obnova sa začala v novembri 2016

a trvala do júna 2017. Budova slúžila v minulosti ako detské jasle. Bývalé vedenie Dúbravky ukončilo prevádzku súkromných jasí v roku 2009 s dôvodom, že v objekte bude fungovať zariadenie pre seniorov. Tento prísľub však ostal len na papieri a budova odvtedy chátrala. V časti fungoval ešte dlhšie bytový podnik.

Dvanásť materská škola

Muži v bielych košeliach, no aj montérkach s náradím v ruke, dámy v kostýmoch i v pracovnom odevu. Areál a budova Strednej odbornej školy pedagogickej na Bullovej neprázdňovali. Počas leta ho zaplnili robotníci, upratovačky, predtým aj architekti, projektanti a občas aj zástupcovia župy a mestskej časti. Kontrolovali prácu a prípravu materskej školy na otvorenie.

Dúbravka v spolupráci s Bratislavským samosprávnym krajom pripravuje otvorenie novej materskej školy na Bullovej ulici. Fungovať by mala od septembra 2018. Má ísť o jedinečný projekt a školu na celom Slovensku, v ktorom pôjde o prepojenie strednej školy, praxe a materskej školy. Dúbravka je dnes zriaďovateľom jedenástich materských škôl so 44 triedami a 1013 miestami, s novou materskou školou to bude 1095 miest.

Otvorením dvanásť materskej školy vyriešila Dúbravka problémy s kapacitou. „Myslím, že ďalšia nová materská škola nebude potrebná. Všetky trojročné dúbravské deti, ktoré majú tri roky k septembru budú prijaté,“ hovorí Marta Jurkovičová, vedúca Oddelenia školstva, vzdelávania a športu.

Text a foto: Lucia Marcinátová

Letná kontrola prác v pripravovanej Materskej škole Bullova.

Študentky SOŠ pedagogickej počas dňa otvorených dverí na škole.

Zariaďovanie Materskej školy Bullova počas leta.

Objekt na Fedákovej v januári 2016.

Foto: Lucia Marcinátová

Budova materskej školy dnes.

Foto: Lucia Marcinátová

Novinky: Zápisy elektronicky a poriadok v prijímaní detí

Mestská časť sa musela popasovať v posledných troch rokoch nielen s nedostatkom miest v materských školách, ale aj chaosom pri zapisovaní. Dúbravka tak pristúpila k elektronickému zapisovaniu a kritériám pre prijímanie detí.

Vlani prvýkrát s cieľom zrýchliť a zefektívniť, v roku 2018 po premiére opätovne. Mestská časť Bratislava zapisovala už druhýkrát deti materských škôl elektronicky, čiže prostredníctvom online formulára, ktorý bol zverejnený na webe mestskej časti www.dubravka.sk.

Elektronické prihlasovanie

„Elektronickou registráciou sa snažíme odstrániť nezrovnalosti pri zadávaní osobných údajov detí a rodičov a okrem toho zjednotiť postup pri triedení žiadostí,“ vysvetlil prednosta miestneho úradu Rastislav Bagar. Niektorí rodičia totiž prihlasovali dieťa na niekoľko materských škôl súčasne, čím vznikali

kali duplicitné žiadosti.

Reakcie na elektronické zapisovanie z praxe má školský úrad aj Oddelenie školstva, vzdelávania a športu.

„Pri prihlasovaní to veľmi pomohlo,“ hodnotila Ľubica Szilasiová, vedúca školského úradu. „Pozitívne sú aj reakcie rodičov.“

Dúbravka je zriaďovateľom jedenásť materských škôl so 44 triedami, aktuálne pripravuje aj otvorenie novej materskej školy v budove Strednej odbornej školy pedagogickej na Bullovej. Pôjde o štvortriednu materskú školu s kapacitou 82 miest a fungovať začne od septembra.

Vek a trvalý pobyt

Aktuálne majú materské školy 1013 miest, s novou materskou školou to bude 1095.

Foto: Lucia Marcinátová

Už pred dvomi rokmi začala mestská časť s kritériami pre prijímanie detí. Prioritou bolo zobrať všetky trojročné deti s trvalým pobytom v Dúbravke. Podľa zákona sa odporúča prednostne prijať do materskej školy päťročné deti a deti s odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky a deti s dodatočne odloženou povinnou školskou dochádzkou.

Dobrou správou je, že vlani sa po-

darilo prijať všetky dúbravské deti, ktoré do konca roka 2017 dovŕšili tri roky veku. O prijatí dieťaťa rozhoduje riaditeľka materskej školy, kritériá sú pre prijímanie odporúčacie. K hodnotiacim kritériám patria – trvalý pobyt detí a rodičov v mestskej časti Dúbravka, vek dieťaťa, pričom staršie dieťa má prednosť a tiež súrodenc, ktorý navštevuje tú istú materskú školu.

(lum)

Najvýznamnejšie dotácie pre školy a školské areály

- Dotácia z BSK na revitalizáciu detských ihrísk a školských dvorov: 24.500 eur
- Dotácia IROP z Európskeho fondu reg. rozvoja na rekonštrukciu MŠ Fedákova: 509.396,33 eur a z ministerstva školstva na MŠ Fedákova: 160.000 eur
- Dotácia z BSK na miestnu knižnicu: 7.500 eur, z Fondu na podporu umenia pre knižnicu: 1.000 eur
- Dotácia z ministerstva financií pre ZŠ Nejedlého na revitalizáciu školského dvora: 12.000 eur a dotácia z MFSR pre ZŠ Sokolíkova na rekonštrukciu šatní: 12.500 eur

Termíny školských prázdnin v školskom roku 2018/2019

Prázdniny	Posledný deň vyučovania pred začiatkom prázdnin	Termín prázdnin	Začiatok vyučovania po prázdninách	
jesenné	30. október 2018 (utorok)	31. október - 2. november 2018	5. november 2018 (pondelok)	
vianočné	21. december 2018 (piatok)	27. december 2018 - 7. január 2019	8. január 2019 (utorok)	
polročné	31. január 2019 (štvrtok)	1. február 2019 (piatok)	4. február 2019 (pondelok)	
jaré	Košický kraj, Prešovský kraj	15. február 2019 (piatok)	18. február - 22. február 2019	25. február 2019 (pondelok)
	Bratislavský kraj, Nitriansky kraj, Trnavský kraj	22. február 2019 (piatok)	25. február - 1. marec 2019	4. marec 2019 (pondelok)
	Banskobystrický kraj, Žilinský kraj, Trenčiansky kraj	1. marec 2019 (piatok)	4. marec - 8. marec 2019	11. marec 2019 (pondelok)
veľkonočné	17. apríl 2019 (streda)	18. apríl - 23. apríl 2019	24. apríl 2019 (streda)	
letné	28. jún 2019 (piatok)	1. júl - 31. august 2019	2. september 2019 (pondelok)	

Najväčšie opravy a investície – základné a materské školy

- Zateplenie materských škôl – Ušiakova, Galbavého, Ožvoldíkova
- Rekonštrukcie kúpeľní v materských školách – Galbavého, Cabanova, Pri križi, Švantnerova, Sekurisova, Ušiakova, Ožvoldíkova
- Výmena kopílitov v miestnej knižnici a materských školách Pri križi, Cabanova
- Základná škola Beňovského – oprava strechy, prístupového schodiska, výmena pvc, výmena svietidiel
- Základná škola Nejedlého – rekonštrukcie striedišky nad vstupom, rozšírenie učební, rekonštrukcie toaliet, výmena svietidiel, výmena pvc,
- Základná škola Sokolíkova- rekonštrukcie toaliet, výmena pvc, výmena svietidiel, rekonštrukcia elektroinštalácie, vetranie v telocvični
- Základná škola Pri križi – rekonštrukcie striedišky nad vstupom, rekonštrukcia elektroinštalácie
- Výmena okien – MŠ Ožvoldíkova, ZŠ Sokolíkova, bývalá ZŠ Bilikova

Najväčšie zmeny pre Dúbravku

- Všetky trojročné dúbravské deti prijaté do materských škôl - nová Materská škola Fedákova, nová Materská škola Bullova
- Rekonštrukcie telocviční a šatní – Základná škola Beňovského Pri križi, Nejedlého, Sokolíkova
- Prijímanie detí do materských škôl elektronicky

• Prijmeme upratovačky na upratovanie schodísk v panelákoch v Dúbravke aj v Karlovej Vsi. V zime prináleží aj zimná údržba chodníkov. Tel.: 0903794697.

• Kto daruje dámsky bicykel? Môže byť aj použitý. Tel.: 0904 600 275

Žiaci z celého Slovenska zasadli v Dúbravke do letnej školy

Na začiatku druhej polovice júla sa stretla v Základnej škole na Nejedlého ulici takmer stovka žiakov. Do školy prišli deti zo slabších sociálnych pomerov, s problémami s učením či dochádzkou. Prebiehala tu totiž Letná škola Teach for Slovakia.

Program Teach For Slovakia organizoval už piaty rok letnú školu. Po ročníkoch na východnom Slovensku sa preniesol na západ a priamo k nám, do Dúbravky. Prebiehal v priestoroch Základnej školy Nejedlého. Akciu pre deti 2. až 9. ročník podporila aj Nadácia Volkswagen Slovakia.

Letná škola je miestom, ktoré má pomôcť žiakom formovať sa, motivovať, no aj posilniť akademické zručnosti. V škole majú deti stráviť čas v zmysluplnom prostredí, nadviazať nové priateľstvá.

Po vyučovaní sa deti venujú rôznym záujmovým činnostiam, športujú, čítajú knihy, tvoria.

Iný prístup k deťom

Letná škola je charakteristická individuálnym prístupom, pozitívnym príkladom, nešetří sa v nej chválou, čo vplýva pozitívne na deti, ktoré pred jej návštevou neboli ukázkovými študentmi.

Pridanou hodnotou školy sú mladí,

kreatívni a inšpiratívni ľudia, inovatívne spôsoby výučby, individuálny prístup a podpora zvedavosti. Žiaci naberú sebavedomie aj v predmetoch, ktoré im doteraz nešli. V rámci výsledkov sa žiaci Letnej školy Teach for Slovakia za dva a pol týždňa posunuli v čitateľskej gramotnosti o toľko, ako je bežný posun u žiakov za obdobie školského polroka. Žiaci sa učili angličtinu, matematiku, prírodné a spoločenské vedy.

„V projekte Letná škola sa sústreďujeme na inovatívne spôsoby výučby, individuálny prístup a podporu zvedavosti. Mnohé deti si v lete obľúbili predmety, ku ktorým si zatiaľ nevedeli nájsť vzťah. Našli sa aj také, ktoré majú bežne problém fungovať v kolektíve, majú z neho strach,“ priblížila Anežka Karľa, riaditeľka Letnej školy.

Ľudia z praxe

Medzi najzaujímavejšie hodiny patrili napríklad tie, keď za žiakmi prišiel

Letná škola Teach for Slovakia prišla so svojim piatym ročníkom priamo do Dúbravky.

Foto: Letná škola Teach for Slovakia

Kanaďan, žijúci na Slovensku a debatoval s nimi ako sa človeku zo zahraničia býva u nás. Letnú školu takisto navštívila ministerka školstva Slovenskej republiky Martina Lubyová a žiaci si pre ňu pripravili prezentácie na tému „Keby som bol/a ministrom školstva.“

Letná škola je špecifická aj tým, že v nej neučia skutoční učitelia, ale ľudia

z praxe, právnici, ekonómovia, architekti, ktorí podstúpia tréning a po jeho skončení ostávajú počas školského roka vyučovať na školách.

Na Základnej škole Nejedlého tak ostane tento rok piati vyučujúci. Budú aj naďalej pracovať s deťmi, ktoré si počas leta získali.

(zm, red)

Nech najlepší študenti idú vzorom

Za reprezentáciu školy, úspešné riešenie olympiády, alebo pomoc spolužiakom. Tesne pred vysvedčeniami oceňuje Dúbravka už tradične svojich najlepších žiakov. Z každej školy je vždy vybraný ten, ktorý si ocenenie zaslúži a pozvaný je na neformálne stretnutie so starostom Martinom Zaťovičom. Inak tomu nebolo ani tento rok, starosta prijal troch chlapcov a jedno dievča.

Simona Tichá – ZŠ Beňovského

Škola ju ocenila za každoročné reprezentovanie v rôznych súťažiach. Najväčšie úspechy – 3. miesto okresné kolo v olympiáde zo sloven-

ského jazyka, 1. miesto skok do výšky a 1. miesto skok do diaľky na okresnom kole v atletike, 2. miesto skok do výšky na krajskom kole v atletike, ocenená v súťaži Bratislava,

Ocenení žiaci s riaditeľkami základných škôl a so starostom Martinom Zaťovičom.

moje mesto 2018. Simona má za sebou aj mnohé ďalšie mimoškolské úspechy, na rôznych slovenských pretekoch v skoku do výšky, nominovaná bola aj na International Kid's games Jeruzalem 2018 - medzinárodné atletické preteky, kde skončila so striebornou medailou.

Timotej Martinkovič – ZŠ Nejedlého

Žiaka vybrala škola za úspešné reprezentovanie v okresnom kole Olympiády ANJ, kde obsadil 5. miesto, za veľmi dobré študijné výsledky a za vzorné plnenie si svojich povinností a ústretovosť voči spolužiakom aj vyučujúcim.

Matej Bazovský – ZŠ Pri križi

Matej dosahoval na škole výborné výsledky. Počas štúdia sa zúčastnil viacerých súťaží a olympiád a umiestnil sa na popredných miestach. Pravidelne pomáhal pri realizácii celoškolských akcií a školu pravidelne reprezentoval na otvorených hodinách biológie. Najväčšie úspechy – dvakrát 2. miesto na dejepisnej olympiáde v obvodnom kole, 3. miesto v súťaži organiza-

nej Slovenským zväzom boja proti fašizmu, úspešný riešiteľ na chemickej olympiáde v obvodnom kole, úspešný riešiteľ na geografickej olympiáde v obvodnom kole 8. miesto na geografickej olympiáde v obvodnom kole, 2. miesto na Štúrovom Zvolene v obvodnom kole.

Marián Plaštiak – ZŠ Sokolíkova

Mariána škola vyzdvihla za vynikajúce výsledky počas celého štúdia, zapájal sa aktívne aj do súťaží a olympiád, kde bol úspešný aj vo vyšších regionálnych kolách. Je nápomocný triednej pani učiteľke pri organizovaní triednych aktivít a ochotný vždy pomôcť svojim spolužiakom.

Najväčšie úspechy – 1. miesto krajské kolo Olympiády zo SJL, šk. rok 2017/2018, 2. miesto krajské kolo Geografickej olympiády, postup do celoslovenského kola, úspešný riešiteľ, šk. rok 2017/2018, 5 ročníkov po sebe účasť a umiestnenie na krajských kolách, úspešný v okresných kolách Matematickej Olympiády a Pytagoriády, 2.miesto v súťaži Dúbravka moja.

(lum)

Kontakty: Školský úrad, Mgr. Ľubica Szilasiová – 02/60101158, 02/64368931, skolsky.urad@dubravka.sk, lubica.szilasiova@dubravka.sk **Oddelenie školstva, vzdelávania a športu, Mgr. Marta Jurkovičová – 02/60101155, skolstvo@dubravka.sk, marta.jurkovicova@dubravka.sk** – vedúca oddelenia, **Mgr. Jana Petřivalská – 02/60101173, jana.petrivalska@dubravka.sk, Hospodárska správa, František Novák – 02/69202583, hs@dubravka.sk, frantisek.novak@dubravka.sk** – vedúci hospodárskej správy

SEPTEMBER

PROGRAM DOMU KULTÚRY DÚBRAVKA

www.dkdubravka.sk

www.facebook.com/DomKulturyDubravka

2018

3 - 15**OBLÚBENÝ KVET**

Výstava detských obrázkov na tému „Oblúbený kvet“, vystavených bude viac ako 200 detských prác. Organizuje OZ Pátrač Tino. Slávnostné vyhodnotenie a odovzdanie odmienn víťazom bude na Pátrač Tino párty, v sobotu 8.9.2018 o 15:30 hod. na Tyršovom nábreží/v Sade Janka Kráľa ako súčasť megaakcie Geoawards 2018 (Za pokladmi starej Bratislavy).

vstup voľný

4UTOROK
18:00**KLNKA A HOSTIA Z PANAMY**

Spoločné vystúpenie folklórneho súboru Klnka s hosťami z Panamy.

vstupné 8,- €

6ŠTVRTOK
17:00**FÍHA – TRALALA ROK**

Pesničkovo-divadelná šou pre najmenších. Vstupenky si zakúpíte len v sieti Ticketportal.

8SOBOTA
15:00**POPOLUDNIE S HASIČMI**

Zábavné popoludnie v Parku Pekníkova s dúbravskými hasičmi plné zábavy, hier a zaujímavým kultúrnym programom.

vstup voľný

9NEDEĽA
10:30**OPICE Z NAŠEJ KNIŽNICE 1 ČERVENÁ ČIAPOČKA**

Divadlo o láske ku knihám, rozprávkam a fantázii s dvoma veselými opicami. Účinkuje Divadlo Makile.

vstupné 3,- €

12STREDA
17:00**KRÚŽKOBRAK**

Prezentácia dostupných voľnočasových aktivít pre deti v Dúbravke.

vstup voľný

16NEDEĽA
10:30**ZAJKO FAJKO A HADÍK VADÍK**

Interaktívne divadielko plné humoru a pesničiek o zranenom chvoste hadíka a zranenom kamarátstve.

vstupné 3,- €

21-23PIATOK
SOBOTA
NEDEĽA**DÚBRAVSKÉ HODY 2018**

Bohatý kultúrny program, dobrá zábava a veľa sprievodných podujatí pred Domom kultúry Dúbravka a na Žatevnej ulici.

vstup voľný

21PIATOK
14:00**PATCHWORK V DÚBRAVKE**

Výstava prác vytvorených technikou patchwork, usporiadaná pri príležitosti dúbravských hodov. Autorky vystavených diel pôsobia v CVČ Klokán. Výstava potrvá od 21. - 30.9.2018. Po-Pia 14:00-19:00, So-Ne 9:30-19:00.

vstup voľný

26STREDA
14:00**VÝTVARNÉ POPOLUDNIE**

Tvorivé dielne pre deti z dúbravských základných škôl. Organizované podujatie.

26STREDA
19:00**RAPPER**

Kam až dostala učiteľka chémie a hudobnej výchovy láska k hudbe a túžba učiť sa? Príbeh, ktorý vás rozosmeje, dojde a zahreje pri srdci. Život je plný prekvapení. Uvidíte!

vstupné 15,- €

RAPPER
DIVADELNÝ SPOLEK FRIDA
JANÚB NYOTA

28PIATOK
17:00**FÍHA – TRALALA**

Pesničkovo-divadelná šou pre najmenších. Vstupenky si zakúpíte len v sieti Ticketportal.

29SOBOTA
10:00**NAJ PES DÚBRAVKY**

Oblúbená súťaž dúbravských maznáčikov. Na lúke za Kostolom Ducha Svätého pred Koprivnicou budú v rôznych kategóriách súťažiť šteniatka, dospelé psy, kríženci i čistokrvné plemená.

vstup voľný

29SOBOTA
16:00**SPOMIENKA NA DEŽA**

Koncert a spomienka venovaná Dežovi Ursínymu. Podujatie sa uskutoční v parku na Fedákovej ulici.

vstup voľný

30NEDEĽA
10:30**CHLAPČEK SYNČEK**

Interaktívne bábkové predstavenie. Účinkuje Divadlo Jaja.

vstupné 3,- €

**DÚBRAVSKÝ
GALAVEČER
KULTÚRY
A ŠPORTU**

OCEŇOVANIE OSOBNOSTÍ DÚBRAVKY
Z OBLASTI KULTÚRY A ŠPORTU

4. OKTÓBER 2018
19:00 DK DÚBRAVKA

VSTUP VOLNÝ

SWAN www.dkdubravka.sk Dom Kultúry Dubravka todas

Mestská časť Bratislava-Dúbravka
Žatevná 2, 844 02 Bratislava

prijme do pracovného pomeru opatrovateľku

Požadované vzdelanie: absolvovanie opatrovateľského kurzu v rozsahu min. 220 hodín alebo stredné odborné vzdelanie v oblasti zdravotníctva alebo opatrovania. V prípade chýbajúcej kvalifikácie možnosť preplatenia kurzu. **Náplň práce:** • opatrovanie starších osôb a osôb so zdravotným postihnutím v domácom prostredí • pomoc pri vykonávaní sebaobslužných úkonov, pri starostlivosti o domácnosť, sprievod, dohľad. **Druh pracovného pomeru:** pracovný pomer na dobu neurčitú. **Nástupný plat:** 600 eur brutto. **Miesto výkonu práce:** Bratislava-Dúbravka. **Osobnostné predpoklady:** komunikatívnosť, empatia, spoľahlivosť, ochota pomáhať. **Kontaktná osoba:** Mgr. Soňa Šebová (koordinátorka), sebova@dubravka.sk, tel.: 0905 733 730

Rodinné centrum Macko PROGRAM NA SEPTEMBER

Herňa pre verejnosť je otvorená každý pondelok, stredu a piatok v čase od 9.30 do 11.30. Ak nie je uvedené inak, program v herni sa začína vždy o 10.00.

17. 9. Deň otvorených dverí RC Macko. V tento deň v čase od 9:30 do 11:30 otvoríme naše dvere úplne dokon. Za herňovými dverami nájdete kopec hračiek, ktoré sa po lete nevedia dočkať detských rúčičiek. Za učebňovými dverami nájdete tvorivé dielničky, vhodné aj pre najmenšie detičky. Ak by ste sa chceli dozvedieť zákulisné informácie z Macka, ako to u nás funguje a podobne, neváhajte osloviť niektorú z našich mamičiek dobrovoľníčok. Sledujte aj náš web www.rcmacko.sk a náš FB www.facebook.com/rcmacko/. **21. 9. Baby-**

herňa. Hernička určená pre deti od 0 do 12 mesiacov a hlavne pre ich mamičky. **24. 9. Herňa. 25. 9. Poobedné tvorivé dielne pre deti.** V utorok poobede v čase 16:30-18:00. Niečo pekné si vytvoríme a zahráme sa spolu. **26. 9. Tehotenské kruhy.** Pravidelné stretnutia s doulou Martou Babincovou v čase 17:30 - 19:00. Svoju účasť potvrdte na martaba@pobox.sk. **28. 9. Podporná skupina dojčenia.** Príďte sa medzi nás porozprávať o aktuálnych témach s doulou a laktáčnou poradkyňou Martou Babincovou. Tešíme sa na Vás v čase 9:30 - 11:30.

Aktuálne zmeny v programe a podrobnejšie informácie nájdete na našej webstránke www.rcmacko.sk a Facebook stránke pod profilom „Rodinné centrum Macko“. Toto všetko robia mamičky dobrovoľníčky vo svojom voľnom čase, zo srdiečka všetkým, ktorí sa zapojili. **ĎAKUJEME.**

**SPO
MIEN
KA
NA
DEŽA**

29. SEPTEMBER
PARK NA FEDÁKOVEJ
V DÚBRAVKE
OD 16:00
ODHALENIE
PAMÄTNÍKA
-LISTOVANIE

HUDBA | ČÍTAČKA | STRETNUTIA |
PREKVAPENIA | KONCERT A SPOMIENKA
VENOVANÁ DEŽOVI URSINYM

KAM Z KONOPÍ | SKUPINA DEFINITIVUM A MARIÁN JASLOVSKÝ | SZIDI TORIAS | 18:30 - ODHALENIE PAMÄTNÍKA DEŽOVI URSINYM - DIELO SOCHÁRKY MIRY PODMANICKEJ | OSKAR BÓZSA | MARIÁN SLÁVKA | VLADISLAV SLNKO ŠARIŠSKÝ | ANDREJ ŠEBAN | JAKUB URSINÝ & TEATRO FATAL | BENNY TÓTH S FORMÁCION | ČÍTAČKA: ANNA ŠIŠKOVÁ | IVAN ŠTAPKA | SZIDI TORIAS | KNÍHKUPECTVO ARTFÓRUM VINILY | CD | TRIČKA | OBČERSTVENIE ULIČNÍK | VINO GALLERY - PEZINOK

f SPOMIENKA NA DEŽA

Dubravka DKD rtv: RÁDIO_FM NÁRODNÉ SÉRIE KAM Z KONOPÍ 15 BKIS todas

K2 a vitamín D nielen po lete

Mestská časť Bratislava-Dúbravka pokračuje v sérii prednášok so zdravotnou tematikou, ktoré organizuje v spolupráci s Komisiou sociálnou, zdravotnou a bytovou a Občianskym združením ANTIAGE & Jesenium.

Jesenná prednáška bude venovaná téme vitamínu D3 a vitamínu K2. Pozvanie prijal: doc. Ing. Pavel Blažiček, PhD. Podujatie sa koná 2.

októbra 2018 o 14.00 v oranžovej sále Domu kultúry Dúbravka. Vstup voľný, všetci vítaní!

Zber starých spotrebičov
29. septembra pred vchodov.
Najneskôr do 26. septembra
kontaktujte miestny úrad - počas
úradných hodín 02/601 01 154
alebo 02/6010 1157,
non-stop: blazej@dubravka.sk

Dobroty pre najmenších
nájdete na:
www.detskastrava.eu

**VÝROBA
OPRAVA
ŠPERKOV**

www.milishop.sk
OC DUBRAWA
OTVORENÉ PO-NE 10-19
0905 302 335

KUPÓN NA ZĽAVU

25%

PLATÍ NA TOVAR DO 30.9.2018

Pri dvojkríži sa stretli dáždnyky, kvapky podujatie neprekazili

Hrmenie, kvapky dažďa a na konci aj slniečko, dúha. To všetko tento rok prispelo k nevšednej atmosfére Stretnutia pri Dvojkríži pred Kostolom Ducha Svätého.

Desaťmetrový dvojkríž za Kostolom Ducha Svätého a pri ňom farebné striešky daždníkov. Pomedzi kvapky a odchádzajúcu búrku počuť tóny harmoniky a spev. Stretnutie Dúbravčanov pri príležitosti 1155. výročia príchodu Cyrila a Metoda, ktoré už patrí k tradičným akciám mestskej časti začiatkom leta, neprekazil ani dažď. Naopak dodal mu atmosféru.

Ľudí spojil pod daždníkmi, kto mal priestor, schoval pred kvapkami „blížneho svojho“.

Podujatie, ktoré organizuje Miestny odbor Matice slovenskej v Dúbravke, začalo po svätej omši a nespjilo len Dúbravčanov, ale aj cirkvi. Ku krížu

prišiel, pozdravil a prihovril sa katolícky dúbravský farár Miroslav Berka i evanjelický farár Ján Hroboň. Odznali aj piesne v sprievode harmoniky v podaní Miestneho odboru Matice slovenskej v Dúbravke.

Stretnutie pri dvojkríži písalo v tomto roku už svoje šieste pokračovanie, desaťmetrový dvojkríž za Kostolom Ducha Svätého stojí v Dúbravke od roku 2013. Vztýčili ho pri príležitosti 1150. výročia príchodu Cyrila a Metoda na naše územie.

Miestny úrad do priestoru osadil lavičky, pri dvojkríži sa tak dá posediť, pristaviť, popremýšľať, a to nielen počas sviatku 5. júla...

(lum)

Stretnutie pri dvojkríži v sprievode harmoniky aj kvapiek dažďa.

Foto: Lucia Marcinátová

Stredoškooláci sa v lete učili robiť webstránky

Letnú školu podporila mestská časť a aj Gymnázium Bilikova.

Foto: Ľubo Navrátil

Na Gymnázii Bilikova učili počas leta „matfyzáci“, čiže študenti Fakulty matematiky, fyziky a informatiky UK, stredoškoolákov robiť web - od grafického návrhu až po hotovú stránku. Išlo o prvú takzvanú Letnú školu tvorby webstránok.

Letná škola vznikla ako nápad priniesť predmet webová grafika, ktorý sa každý rok učí na „matfyz“ vo verzii vhodnej pre stredoškolských študentov. Vedieť robiť vlastné webstránky a s tým spojené grafické zručnosti sa určite zide nielen študentom, a nie je to pritom vôbec ťažké. Počas piatich dní sa študenti učili vytvárať grafické návrhy loga a stránky, upravovať fotografie, programovať webstránky a na záver odznali prednášky z grafického dizajnu a web dizajnu.

Prvý ročník tohto zaujímavého podujatia duálneho vzdelávania bol pre študentov zadarmo aj vďaka podpore mestskej časti Bratislava-Dúbravka a ochote Gymnázia Bilikova a jej učiteľov. Odbornú stránku zabezpečili doktorandi z Fakulty matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského. Po kladnej spätnej väzbe plánujú organizátori túto akciu o rok zopakovať a rozšíriť o ďalší kurz 3D grafiky a animácie. Viac informácií nájdete na letnaskolawebu.sk.

(sst)

Filmy pod hviezdami, džezové tóny aj šašove fóry

Mestská časť aj toto leto oživila kultúrou. Podujatia sa okrem amfiteátra preniesli aj pred dom kultúry či do Parku Pekníkova.

Prvýkrát na skúšku a prvýkrát úspešne. Počas Kultúrneho leta v Dúbravke vyskúšala mestská časť aj premietanie pod holým nebom, takzvané Letné kino. Malo úspech, prilákali mnohých. Naplánované boli štyri premietania pred Domom kultúry Dúbravka. Prvé prekazil silný lejak.

Podobne dažď zmaril aj niektoré ďalšie z podujatí dúbravského kultúrneho leta. Dažď ukončil napríklad Detské popoludnie na Pekničke. Mestská časť preto pridala niečo pre deti na pôvodne čisto hudobné popoludnie v Dúbravskom amfiteátri ku koncu prázdnin.

Pozvala Šaša Maroša, spolu s ním síce neprišiel dažď, ale poriadna horúčava.

Skúška odolnosti, no aj vtipu a humoru. Tak by sa preto dalo nazvať augustové popoludnie v amfiteátri. Napriek horúčave sršal Šašo Maroš

vtipom, kúzlil, vymýšľal a teda vytvoril pre deti pravú zábavu. Po ňom dostala priestor hudba.

Kapela Blue Zodiac, ktorá vznikla v lete 2016 spojením muzikantov s dlhoročnou skúsenosťou z rôznych hudobných projektov.

Oživením je talentovaná speváčka Daniela Obšitníková, ktorá dodáva tvorbe svieži nádych. Blue Zodiac je držiteľom ocenenia Kapela Ružinova za rok 2017. Zodiac tvoria: speváčka Daniela Obšitníková, gitarista a spevák Martin Vasil, basgitarista Ján Borza a bubeník Vladimír Sawicz.

Po nich prišiel na pódium džez a kvalitná muzika v podaní Jazz Pops Up. Ide o stabilné zoskupenie profesionálnych hudobníkov, jediné svojho druhu na Slovensku. Založil ho klavirista a aranžér František Báleš v roku 2009.

(lum)

Džezovú atmosféru priniesla počas leta do amfiteátra formácia Jazz Pops Up.

Foto: Lucia Marcinátová

Sto detí v letnom úlete do sveta umenia a remesiel

Výchova k umeniu a výchova umením, umenie hrou, umenie s nadhľadom, umenie ako dobrodružstvo, umenie ako zážitok a forma zábavy. Aby sa nám deti v lete bezprízorne netúlali po sídlisku, dúbravská samospráva v spolupráci s Komunitným centrom na Bazovského ulici 6 organizovala aj toto leto umelecký letný tábor (ÚLET). Počas piatich týždňových turnusov od pondelka do piatku si takmer stovka detí od 7 do 15 rokov osvojovala základy umeleckých remesiel, navštívila Vodárenské a Dúbravské múzeum, aby sa dozvedela niečo aj o dejinách svojej mestskej časti, o ekológii a o tom, kde sa berie voda v našich vodovodných kohútikoch. .

Spomienka na začiatky

Umelecký letný tábor sa konal už po desiaty raz, prvý deväťtýždňový „Úlet“ prebehol v roku 2002 v Dúbravskom ateliéri na Bazovského ulici (dnes Denné centrum seniorov). „Od počiatku sa dielne zaoberali hlavne umeleckými remeslami,“ hovorí zakladateľ tábora Ľubo Navrátil a dodáva, že „duch moderný“ zavial v ateliéri s príchodom Zuzky Briľovej o rok neskôr. To znamená, že okrem klasických postupov ako keramika, koža, drevo, drôt a čierobiela fotografia sme začali používať moderné techniky ako akryl, servítkovanie, umelecké pretváranie druhotných surovín a pod.“ Len pre zaujímavosť uvedme, že v tom čase tu ako lektorka pracovala aj redaktorka Markízy Zuzka Ondrušová.

Tradícia a miestne dejiny

Aj keď sa činnosť Dúbravského ateliéru na čas prerušila, s príchodom nového vedenia obce sa pred štyrmi rokmi obnovila vrátane organizovania Letných umeleckých táborov pre najmenšie deti v Komunitnom centre na Bazovského 6. „Umelecké remeslo sme zrovnoprávnili s modernou a dnes si deti popri pletení košíkov a výrobe drôtených šperkov vyrábajú vlastnoručne dizajnované tričky, servítkujú, lejú mydielka a sviečky, maľujú modernými i klasickými technikami, sypú pieskové mandaly a získavajú vedomosti o histórii

svojho okolia,“ upresňuje Ľubo Navrátil.

S podporou poslancov

Umeleckú a remeselnú činnosť od začiatku podporujú dúbravskí miestni, mestskí i župní poslanci, vedenie obce i Bratislavský samosprávny kraj. Za desať rokov jestvovania ateliéru sa v umeleckých letných táboroch vystriedalo vyše 1300 detí. Toto leto ho absolvovala ďalšia stovka.

Dúbravské deti v letnom umeleckom tábore Úlet si neosvojujú len fortiele tradičných remesiel a umenia, ale aj informácie o tom, ako a odkiaľ sa do našich domácností dostáva pitná voda, ako kanalizáciu odchádza do čističky a späť do prírodného kolobehu. O udržateľnom rozvoji a ekologickom životnom postoji sa s nimi prišiel dnes porozprávať aj poslanec miestneho zastupiteľstva Mário Borza, ktorý je autorom myšlienky omaľovánky s ekologickou tematikou, ktorú vlani vydala mestská časť. (red)

Mestská časť Bratislava-Dúbravka ďakuje Bratislavskému samosprávnemu kraju za podporu aktív – Umelecký letný tábor ÚLET a Dúbravský festival seniorských speváckych súborov.

Ostrov Sihot' je mimoriadne tajomné miesto, kde sú v zelených zákuťiach skryté zdroje pitnej vody pre Bratislavu. Najstaršia ručne kopaná studňa z roku 1886 vzdialene pripomína mayskú pyramídu.

Letný tábor umeleckých remesiel pravidelne navštevuje aj starosta Dúbravky Martin Zaťovič. Väčšinou je nútený riešiť nejaký drôtený hlavoľam alebo si upliesť košík...

Deti si vyrábajú vlastnoručne dizajnované tričky.

V strojnici čerpacej stanice na ostrove Sihot'.

Počúvajte svoje nohy a hýbte sa v pohode

Téma nanajvýš aktuálna. Presne týmito slovami možno uviesť problematiku trombózy, ktorá v súvislosti s cestovaním zaujme nejedného z nás. A práve o nej prišla do Dúbravky porozprávať MUDr. Katarína Dostálová, PhD., MPH.

Problematika trombózy zaujala mnohých seniorov, rady dávala MUDr. Katarína Dostálová, PhD., MPH.

Foto: Juraj Štekláč

Pred výletmi a prázdninami, jedno-ducho predtým než sa Dúbravčania rozcestovali na dovolenky, prišla mestská časť s aktuálnou prednáškou. Aktuálna však nie je len pred letom, ale po celý rok. Záujem o tému trombóza potvrdila aj preplnená oranžová sála Domu kultúry Dúbravka, ktorá je už tradične dejiskom stretnutí nielen dúbravských seniorov s odborníkmi.

Žilové ochorenie patrí medzi najčastejšie sa vyskytujúce zdravotné ťažkosti u ľudí v celosvetovom meradle, pričom najrozšírenejšie sú chronické žilové poruchy, ktoré v kategórii starších ľudí postihujú takmer 40 percent populácie. Okrem kŕčových žíl, čiže varixov, v tejto skupine nájdeme aj ochorenia závažnejšieho charakteru. Reč je o žilovej trombóze a chronickej žilovej nedostatočnosti. Príčiny ich vzniku môžu byť vrodené - zo strany matky až 65 percent, dedičnosť zo strany otca býva nižšia, a síce necelých 14 percent. Medzi najčastejšie rizikové faktory vôbec patrí obezita, zlá životospráva,

dlhodobá práca v stoji, vyšší vek, nevhodná obuv a nosenie stiahnutého oblečenia. Mnoho žien spozoruje po prvý raz kŕčové žily v tehotenstve. Zo štatistik vyplýva, že ženy, ktoré rodili dva a viackrát, majú výskyt kŕčových žíl o 20 až 30 percent väčší v porovnaní so ženami, ktoré nerodili, respektíve majú iba jedno dieťa. Doktorka Dostálová radila, že pokiaľ pacient nezanedbáva preventívne prehliadky u svojho praktického lekára, dokáže riziko zdravotných ťažkostí tohto druhu v budúcnosti výrazne eliminovať. Apelovala tiež na všetkých zúčastnených, aby nezanedbávali pravidelný pohyb, pretože ten je z pohľadu prevencie kľúčový. A kľúčový je pri všetkom, pri cestovaní aj bežnom živote.

Prednášky so zdravotnou tematikou organizuje mestská časť v spolupráci s Komisiou sociálno-zdravotnou a bytovou a Občianskym združením ANTIAGE & Jesenium. S ďalšími bude pokračovať na jeseň.

Danka Šoporová

Veolia vás pozýva na Deň otvorených dverí v kotolni

Spoločnosť Veolia Energia Slovensko, ako stabilný partner mestskej časti Dúbravka, už tradične organizuje počas Dúbravských hodov podujatie Deň otvorených dverí v kotolni. Počas soboty 22. septembra 2018, na ulici Pod záhradami, Veolia ponúkne možnosť nahliadnuť za bránu kotolne.

„Raz ročne pozývame všetkých obyvateľov Dúbravky na návštevu kotolne. Počas exkurzie sa návštevníci dozvedia, ako sa pripravuje teplo a teplá voda a ako sa dostanú priamo k nim domov do radiátorov a vodovodných batérií.

Na exkurziu sa môžu tešiť aj najmenší návštevníci, pre ktorých budeme mať pripravené malé prekvapenia“, upresňuje Lucia Burianová, senior manažér pre komunikáciu a marketing zo spoločnosti Veolia

Energia Slovensko.

Spolupráca mestskej časti Dúbravka a spoločnosti Veolia Energia Slovensko siaha do roku 1995, keď ešte ako spoločnosť C – Term začala prevádzkovať systém zásobovania teplom v Dúbravke. V roku 2007 prevzala prevádzku spoločnosť Dalkia a.s., predchodca spoločnosti Veolia Energia Slovensko, a na základe dlhodobej zmluvy zásobuje teplom a teplou vodou vyše päťtisíc dúbravských domácností.

Chcete vedieť, ako sa vyrába teplo a teplá voda?

**22.
september**
13:00 - 20:00 hod.
v rámci
DÚBRAVSKÝCH
HODOV

Deň otvorených dverí v kotolni

Miesto: na ulici Pod Záhradami
(oproti British International School)

PRÍďte SA POZRIEŤ!

Poslanecké dni september

Miestny úrad Žatevná 2, prízemie, 17.00 – 18.00

3. september

Mário Borza, Marcel Burkert

10. september

Alexej Dobroľubov, Matej Filípek

17. september

Libor Gula, Janko Ružovič

24. september

Juraj Horan, Tomáš Husár

• Prijmeme do bufetu na Prírodovedeckej fakulte UK v Mlynskej doline predavačku.
Prac. doba: Po – Pia, 8.00-16.00, Mzda dohodou. TPP alebo brigáda. Tel.: 0905745587.

Veľkokapacitné kontajnery v septembri

6. 9. – Roh ulíc K. Adlera a Fedákovej ulice
6. 9. – Považanova 2 pri bytovom dome
13. 9. – Drobného 2 pri bytovom dome

13. 9. – M. Sch. Trnavského 20 pri bytovom dome
20. 9. – Landauova 8 parkovisko

20. 9. – Bezekova pri trafostanici
27. 9. – Ožvoldíkova 12 pri KC Fontána
27. 9. – Brižitská 24 pri kaplnke Panny Márie

Veľkokapacitné kontajnery budú pristavované v zmysle harmonogramu do 9.00 v určený deň podľa harmonogramu na určené miesto. Odvoz kontajnerov sa bude vykonávať nasledujúci pracovný deň od 9.00, bez ohľadu na naplnenosť kontajnera.

Kontajnery na objemný komunálny odpad nie sú určené na zber odpadu ako pneumatiky, elektroodpad, batérie a akumulátory, nebezpečný odpad (farby, oleje a pod.).

Veľkokapacitné kontajnery sú určené výlučne pre obyvateľov - fyzické osoby MČ Bratislava-Dúbravka, kontajnery nie sú určené pre podnikateľov, aby sa zbavovali odpadu v rámci svojich podnikateľských aktivít (pri prerábkach bytov a pod.) V prípade, že takúto činnosť zistíme, budeme žiadať od tohto podnikateľa buď úhradu nákladov alebo odstránenie odpadu z príslušného kontajnera.

Pneumatiky – spätný zber odpadových pneumatík je bezplatný distribútorom pneumatík od jej držiteľa a bez podmienky viazať spätný zber nákupom novej pneumatiky alebo iného tovaru. (distribútor pneumatík – predajne, pneuservis).

Hora Butkov alebo cesta, ktorá spája aj motivuje

V Dúbravke je viacero klubov, v ktorých sa stretávajú aktívni seniori. Každý z nich má svoje dominantné zameranie. V rámci nášho Denného centra 2 funguje klub kresťanských zameraných seniorov a podľa toho sú orientované naše aktivity. Vzdelávame sa prostredníctvom prednášok s duchovnou náplňou aktuálnych mnohokrát nielen pre seniorov, pravidelne každý týždeň uvažujeme nad jednotlivými časťami Biblie v priemete na bežný život človeka. Zapájame sa aj do športových súťaží i turistiky organizovaných inými klubmi. Samozrejmosťou sú tiež kultúrne podujatia a minimálne dva alebo trikrát do roka zvykneme vycestovať aj na pútne miesta. Naposledy sme navštívili Skálne sanktuárium Božieho milosrdenstva na hore Butkov, tentoraz s nami šiel aj dúbravský farár Miroslav Bederka.

Skálne sanktuárium Božieho milosrdenstva na hore Butkov sa nachádza nad miestnym kameňolomom. Hora Butkov je výraznou dominantou Strážovských vrchov a možno povedať, že symbolicky spája celé Slovensko cez jeho kameň, z ktorého sa v miestnej Považskej cementárni vyrába kvalitné stavebné spojivo.

Prvotná myšlienka vzniku pútneho miesta sa začala črtať v roku 2012, ako spomínal generálny riaditeľ Považskej cementárne v Ladci Ing. A. Barčík: „Myšlienka vznikla v roku 2012 pri modlitbách a požehnaní počas návštevy pátra Eliasa Vellu, františkánskeho minoritu z Malty. Po konzultácii s pátrom Eliasom Vellom prišla za mnou vtedy Sue Farrugia, osoba mimoriadnych duchovných darov, tiež z Malty, a oznámila mi: Postavte na tejto hore kríž! Na takúto výzvu sa nedá nereagovať.“

Krížová cesta: Zastavenia, zamyslenia

Od tej doby na hore Butkov, v 11. etáži kameňolomu bol v roku 2013 inštalovaný 12 metrov vysoký kovový kríž s relikviou dreva Svätého

kríža. V roku 2014 pribudol pamätník sv. Jánovi Pavlovi II. (iniciatíva z Poľska inšpirovaná skutočnosťou, že tento svätec a pápež počas vojny ako mladý Karol Wojtyła pracoval v kameňolome) a pamätník sv. Faustína (iniciatíva rehoľných sestier Kongregácie Matky Božieho milosrdenstva v Krakove).

V roku 2016 tu postavili kamennú kaplnku Božieho milosrdenstva s relikviami siedmich mladých svätcov s keramickým reliéfom Matky Božej rozväzujúcej uzly života.

Na základe návrhu poľských cirkevných autorít sa celé toto miesto nazýva Skálne sanktuárium Božieho milosrdenstva.

V roku 2016 ešte bola vybudovaná krížová cesta Božieho milosrdenstva, ktorá vedie z úpatia kopca na horu Butkov cez malebnú novovybudovanú lesnú cestu. Má 1400 metrov a ide o krásne dielo. Všetkých jeho 14 zastavení šikovné ruky kamenárov vybudovali akoby malé, opevnené kaplnky, ktoré poskytujú možnosť zastavenia, zamyslenia, oddychu na lavičkách. Možno aj preto tadeto často chodia nielen púť-

Seniori na spoznávaní pútnických miest, tentoraz smerovali na horu Butkov.

Foto: Denné centrum 2

nici, ale aj bežní turisti.

V máji tohto roku tu bola inštalovaná a posvätená monumentálna šesť metrov vysoká socha Panny Márie.

Zaliata krajina aj kamenná kráska

Na púť sme sa vydali v očakávaní, ako to všetci fyzicky zvládneme, avšak tí, čo sú menej pohybliví dostali možnosť vyviezť sa mikrobusedom jednotlivými etážami kameňolomu až do Skalného sanktuária. Ostatní sme prešli krížovou cestou so zamysleniami – inšpiráciami prostredníctvom myšlienok rozhovoru sv. Faustína s Ježišom.

Na hore v Skalnom sanktuárii Božieho milosrdenstva nás vítala slnkom zaliata krajina, krásne vý-

hľady do Považskej doliny a všetka tá kamenná kráska, ktorú vytvorili pracovité ruky kamenárov, sochárov a ľudí zapálených pre vec.

Hora Butkov je v tesnej blízkosti obce Ladce v ľavskom okrese. Je tu novovybudovaný moderný, útulný kostol Božieho milosrdenstva. Púť sme začali práve v tomto kostole, postavenom v roku 2016 a napokon prostredníctvom miestneho pána farára Turza aj ukončili.

Domov sme prišli podvečer mierne – niektorí dosť unavení, ale všetci spokojní, že sa nám podarilo zažiť – prežiť obohacujúce chvíle, ku ktorým sa budeme ešte mnohokrát v myšlienkach a spomienkach vracáť.

Libuša Iványiová

Za spievajúcou fontánou aj monumentálnym solivarom

Na svojich poznávacích cestách seniori z Miestneho odboru Jednoty dôchodcov Slovenska v Dúbravke nevynechali ani východ Slovenska. Navštívili Košice a Prešov, spoznali pamiatky a zaujímavé miesta.

Dúbravskí seniori si v Košiciach prezreli centrum mesta s jeho historickými a kultúrnymi zaujímavosťami, napríklad Dóm sv. Alžbety, Košický zlatý poklad, sochu maratónca. Letný večer si spríjemnili v parku pred Národným divadlom pri „Spievajúcej a farebnej fontáne“. Nechýbalo ani posedenie pri káve, chutných zákusoch a zmrzline v známej cukrárni „Aida“.

Ďalší deň bol venovaný zoznámeniu sa s centrom východoslovenského regiónu Šariš – Prešovom. Začali sme prehliadkou Národnej kultúrnej pamiatky – Solivarom, ktorá patrí medzi najvýznamnejšie technické pamiatky na Slovensku. Ide o unikátny komplex technologických objektov na čerpanie a varenie soli zo 16. storočia. Solivarský komplex s atribútmi jedinečnosti, monumentality a geniality jeho tvorcov je významným artefaktom našich dejín.

Po výbornom obede sa uskutočnila prehliadka mesta Prešov. Je to tretie najväčšie mesto Slovenska a jediné slovenské mesto, cez ktoré prechádza 49. rovnobežka. Má mnoho ďalších prívlastkov, ako Atény nad Torysami, Slovenské Seattle či malá Viedeň. Minulosť a prítomnosť sa v Prešove prelínajú v symbióze. Tradíciu, toleranciu, vzdelanostný potenciál a nevelkou vzdialenosťou od troch susedných štátov, Maďarska, Poľska a Ukrajiny, mesto stále priťahuje pozornosť.

S Košicami sme sa rozlúčili návštevou Slovenského technického múzea, kde bola výstava o ťažbe opálu. Opálové bane sú vzdialené od Prešova približne 28 kilometrov a sú najstaršie na svete, jediné svojho druhu v Európe a Ázii. Účastníci exkurzie vyslovili túžbu po ďalšom poznávaní východného Slovenska.

Text a foto: Ružena Brunovská

Dúbravskí seniori na poznávací východného Slovenska.

**VYSKÚŠANÉ
JAZDENÉ**

**VYBERTE
SI SVOJE
AUTO NA**

WWW.AUTO-ONLINE.SK

TODOS AUTORIZOVANÝ
PREDAJ A SERVIS ZNAČIEK

Jeep

DODGE

RAM

bezplatná infolinka **0800 102 103**

todos[®]

M. Orlický: Chceme sa baviť futbalom!

Ženy FK Dúbravka po vlaňajšom piatom mieste chcú v tejto sezóne skončiť vyššie

Futbalistky FK Dúbravka obsadili v predchádzajúcom ročníku druhej ligy, skupiny A, veľmi pekné piate miesto. Získali 45 bodov za štrnásť víťazstiev, tri remízy a deväť prehier. Najlepšou strelkyňou družstva bola Sabina Haydary, ktorá strelila 29 gólov.

Víťaz druhej ligy Spartak Trnava najprv neprejavil záujem hrať najvyššiu súťaž, ale nakoniec zmenil svoje rozhodnutie. Nečakane sa do druhej ligy neprihlásila vlni druhá Šafa. A tak z minuloročných medailistov zostali v súťaži len druhé Nové Zámky. Napriek piatemu miestu, nebolo sezóna z pohľadu Dúbravky jednoduchá. Hovorí o nej tréner Martin Orlický: „**Káder predchádzal dosť veľkými turbulentami, keď sme prišli o brankárky a tiež o niektoré hráčky základnej zostavy. Najmä na jar sme mali problémy s nedostatkom hráčok. Dievčatá ale ukázali, ako sa bojuje za svoje družstvo a svojimi výkonomi potvrdili progres. Ten pozoru-**

ujeme od začiatku novej éry ženského futbalu v Dúbravke. Teší ma, že vyhrali niekoľko zápasov so silnými súpermi.“

Príprava na novú sezónu sa posunula na neskorší termín, a to na 26. júla. M. Orlický: „**To preto, nakoľko sa riešili príchody nových hráčok, aby sme mohli dôstojne reprezentovať Dúbravku aj v nasledujúcej sezóne. Družstvo prešlo výraznou obmenou, hlavne smerom dovnútra. Odišla iba Dominika Karlíková do Spartaka Trnava a niektoré hráčky museli bohužiaľ kvôli rôznym dôvodom prerušiť alebo ukončiť futbalové pôsobenie v našom tíme.**“

Z Vrakuňa prišlo šesť kvalitných hrá-

čok (L. Pavlíková, V. Cigánková, B. Kristová, Ch. Popgeorgievová, D. Roszbecková a V. Glatznerová), z Lozorna prestúpila Nina Kuchyňková a s družstvom sa pripravuje domáca nádej Alexandra Krištofovičová. Tréner má záujem ešte o jednu alebo dve hráčky, ktoré sú v štádiu riešenia. V klube sa zamerali hlavne na doplnenie skúsenejšími hráčkami, ktoré v kombinácii s mladými, talentovanými a dravými hráčkami môžu vytvoriť tú správnu chémiu.

„Cieľ v tejto sezóne máme baviť sa futbalom, mať z neho radosť a dokázať vytvoriť jednu veľkú rodinu, ktorá bude aj do budúcnosti robiť dobré meno Dúbravke. Môj osobný cieľ, ako trénera je skončiť do 3. miesta,“ povedal Orlický. Tento cieľ trénera sa bude snažiť splniť tento káder: V. Cigánková, P. Mikulíková, Ž. Soókyová, K.

Dvornická, M. Menkeová, D. Šuhajdová, B. Kristová, D. Roszbecková, L. Pavlíková, K. Kozlová, M. Olšová, S. Masárová, M. Horváthová, S. Petrušová, Ch. Popgeorgievová, P. Vrbová, V. Stromová, A. Krištofovičová, S. Haydary, V. Jačová, R. Danihelová, H. Krajčírová, N. Kuchyňková.

Martin Orlický: „**Ženský futbal v Dúbravke má svoju tradíciu a bol by som rád, keby sa o ňom dozvedelo ešte viac ľudí a aby sme ich svojimi výkonomi dokázali priťahovať na náš krásny štadión, ktorý je podľa môjho názoru momentálne najkrajšie futbalové prostredie v Bratislave. Chceme sa poďakovať aj vedeniu a trénerom v našom klube FK Dúbravka, s ktorými sme vytvorili perfektné zázemie, či už pre naše ženy ale aj chlapcov v rôznych kategóriách.**“ J. Petrovský

Jesenný futbalový kalendár

Dúbravka má aj v tejto futbalovej sezóne dve družstvá dospelých. Ženy FK Dúbravka budú opäť účastníkom druhej ligy, skupiny A. Nakoľko v súťaži je nakoniec len osem družstiev, bude sa hrať trojkolovo. Muži z toho istého klubu budú hrať piatu ligu.

PIATA LIGA ŽIEN, skupina A

● **2. kolo** (2. september, 10.00): KFC Komárno – FK Dúbravka, ● **3. kolo** (8. september, 13.00): FK Dúbravka – FC Petržalka, ● **4. kolo** (16. september, 10.00): OFK Dunajská Lužná – FK Dúbravka, ● **5. kolo** (22. september, 14.00): FK Dúbravka – FC UNION N. Zámky, ● **6. kolo** (29. september, 13.00): FK Dúbravka – TJ Kopčany, ● **7. kolo** (14. október, 11.00): FK Čaka – FK Dúbravka, ● **8. kolo** (20. október, 15.00): ŠK Svätý Jur – FK Dúbravka, ● **9. kolo** (27. október, 14.00): FK Dúbravka – KFC Komárno, ● **10. kolo** (4. november, 17.00): FC Petržalka – FK Dúbravka, ● **11. kolo** (10. november, 14.00): FK Dúbravka – OFK Dunajská Lužná

Odvetná časť sa začne 31. marca a FK Dúbravka sa predstaví v Nových Zámkoch

PIATA LIGA MUŽOV

● **4. kolo** (2. september, 17.00): TJ Jarovce – FK Dúbravka, ● **5. kolo** (8. september, 16.30): FK Dúbravka – MFK Slovan Záhorská Bystrica, ● **6. kolo** (16. september, 16.00): ŠK Hamuliakovo – FK Dúbravka, ● **7. kolo** (23. september, 16.00): FK Dúbravka – ŠK Igram, ● **8. kolo** (30. september, 16.00): TJ Malinovo – FK Dúbravka, ● **9. kolo** (7. október, 15.30): FK Dúbravka – FK ŠK Danubia Hrubý Šúr, ● **10. kolo** (13. október, 10.30): ŠK Krasňany – FK Dúbravka, ● **11. kolo** (21. október, 15.00): FK Dúbravka – MŠK Kráľová pri Senci, ● **12. kolo** (28. október, 14.00): ŠKO Miloslavov – FK Dúbravka, ● **13. kolo** (4. november, 13.30): FK Dúbravka – Lokomotiva Dev. Nová Ves B

Odvetná časť sa začne 17. marca a FK Dúbravka privíta o 15.00 OŠK Chorvátsky Grob. (pet)

Berie len prvé miesto

Futbalisti FK Dúbravka, účastníci piatej ligy, začali novú sezónu tak, ako skončili tú predchádzajúcu. Vtedy v poslednom kole zdolali doma Krasňany 12:1, teraz nový ročník začali víťazstvom 8:0 v Chorvátskom Grobe. V dobrom výkone pokračovali aj v druhom kole, keď remizovali v Novej Dedinke (druhá v predchádzajúcej sezóne) 2:2.

V kádri nenastali veľké zmeny. Nikto z neho neodišiel a aj už tak kvalitný káder posilnili štyria hráči. Po vlaňajšom treťom mieste, keď dlho ašpirovali na postup, má FK Dúbravka v tejto sezóne tie najvyššie ambície. Jednoducho a stručne to vyjadril tréner Peter Gaži: „Po sezóne budeme spokojní len s prvým miestom.“

Tréner Gaži má k dispozícii tento káder: Krta, Lomjanský, M. Kollár, Bodinger, Zechmeister, Pikáli, Bžoch (prišiel z SC Moosbrunn), Hozlár, Belák, Vacula, Cibák, Vohralík, R. Sýkora. A.

Blanár, Klinko (TJ Záhoran Jakubov), A. Gašparovič, V. Sýkora, A. Gullár (FC Petržalka), R. Gullár, Gubrica, Bátor, Joščák, Vítek, Rybecký, Hanúsek (Lokomotiva Devínska Nová Ves). (pej)

Petang ovládla jednotka

V rámci Dúbravského športového dňa sa uskutočnil prvý ročník petangového turnaja seniorov. O prvenstvo bojovalo šesť družstiev z denných centier, keď niektoré postavili dva kolektívy. Víťazom premiérového ročníka sa stali seniori z Denného centra 1.

VÝSLEDKY: 1. DC/1 (Anna Dosoudilová, Štefánia Bajteková, Peter Frešo), 2. DC/3 A (Jana Masarovičová, Klára Rieglerová, Rudolf Ma-

sarovič), 3. DC/4 A (Eva Rybárová, Katarína Macháčková, Ľudmila Kišová), 4. DC/3 B, 5. DC/2, 6. DC/4 B. (pet)

Simona Tichá strieborná!

Veľký úspech dosiahla začiatkom augusta mladá Dúbravčanka Simona Tichá. Na medzinárodných pretekoch mládeže do 15 rokov (International children games 2018, tzv. olympijských hrách mládeže) v Jeruzaleme obsadila vynikajúce druhé miesto v skoku do výšky.

Pretekárka Slávie STU Bratislava bez problémov skočila v kvalifikácii požadovaných 155 cm a v pretekoch 161 cm. V Jeruzaleme súťažili mladí športovci z 29 krajín zo všetkých kontinentov. „Simona len potvrdila, že v našom klube máme viacero talentovaných a mladých atlétov, ktorí nás vedia potešiť svojím prístupom k tréningu a pretekom“, zhodnotil tréner Viliam Lendel. (dn)

• Výsledkový servis •

FUTBAL

● **SLOVNAFT CUP - predkolo:** FK Dúbravka (5. liga) – ŠK Vrakuňa (4. liga) 2:1 (1:0), góly Dúbravky: Vohralík a A. Gullár. **1. kolo:** FK Dúbravka (5. liga) – FK Rača (3. liga) 0:7 (0:4).

● **PIATA LIGA MUŽOV – 1. kolo:** OŠK Chorvátsky Grob – FK Dúbravka 0:8 (0:4), A. Gullár 4 (1 z 11 m), A. Gašparovič 3 a R. Sýkora. **2. kolo:** ŠK Nová Dedinka – FK Dúbravka 2:2 (2:0), góly Dúbravky: Hanúsek a A. Gašparovič. **Priebežné poradie:** 1. Záhorská Bystrica 6, 2. FK Dúbravka 4, 3. FK ŠK DANUBIA Hrubý Šúr 4,... 14. Malinovo 0.

(jop)

ŠPORTOVÝ KLUB TENIS CENTRUM DÚBRAVKA

Dúbravka - Lysáková ulica

Celoročné objednávky: 0905 240532	TENISOVÉ DVORCE A HALA, BEACH VOLEJBALOVÉ DVORCE FUTBALOVÉ IHRISKO	Hodinové objednávky: 0905 109378	TENISOVÁ ŠKOLA Mgr. Michal VAVRO 0905 240532 LETNÉ TENISOVÉ TÁBORY
--	---	---	---

www.miso.ofirme.sk

Volejbalu zostáva nad'alej verný

Po 34 rokoch ukončil svoju pedagogickú činnosť Ján Dančík, naposledy riaditeľ Gymnázia Bilíkova

Gymnázium na Bilíkovej začalo svoju činnosť prvého septembra 1975. O deväť rokov neskôr prichádza do školy mladý pedagóg Ján Dančík. Absolvent FTVŠ so špecializáciou biológia a telesná výchova, pracoval predtým necelý rok vo Výskumnom ústave telesnej kultúry. Keď prišla ponuka z gymnázia, ani chvíľu neváhal.

Po 34 rokoch učiteľ, zástupca riaditeľa a riaditeľ Gymnázia Bilíkova ukončil svoju pedagogickú činnosť a prvého júla odišiel do predčasného dôchodku. Ján Dančík bol od školského roka 1989/90 zástupcom riaditeľa Milana Antalu a po jeho odchode do dôchodku o osem rokov neskôr sa stal riaditeľom. Na jar tohto roka pri príležitosti Dňa učiteľov bol Ján Dančík vyznamenaný veľkou medailou svätého Gorazda za celoživotnú pedagogickú činnosť a významný prínos pre rozvoj telesnej výchovy a športu.

A práve šport, konkrétne volejbal, je oblasťou, ktorá aj jeho zásluhou preslávila gymnázium. V roku 1991 spolu s Lýdiou Polónyovou, Evou Kosekovou a Ivetou Klimovou založili ŠŠK Bilíkova, v ktorom na začiatku našlo uplatnenie niekoľko športov. A bývalý hráč bratislavskej ČH J. Dančík sa stal jeho predsedom a je ním doteraz. Aj po skončení pracovného pomeru, naďalej zostáva predsedom ŠŠK. O štyri roky neskôr sa začal oddiel

profilovať ako volejbalový mládežnícky športový klub a vtedy sa začala cesta za úspechmi volejbalistiek z Dúbravky, pod ktoré sa veľkou mierou podpísal práve Dančík. Prvými trénermi boli Ľudmila Zapletalová, ktorá prišla s družstvom junioriek zo zanikajúceho klubu Tatranka Devín a Peter Čavojský. V klube pôsobili desiatky trénerov. Napríklad P. Bilík, Jaroslav Hančák, E. Koseková, V. Přidal, P. Schenk, Ľ. Rezníčková a mnoho ďalších.

Predzvesťou budúcich úspechov bolo tretie miesto žiačok na majstrovstvách Slovenska v roku 2002. „V sezóne 2006/07 sme zaznamenali veľký úspech, keď sme sa prebojovali na majstrovstvá Slovenska v žiackej, kadetskej aj juniorskej kategórii. V sezóne 2007/08 sme úspech vylepšili lebo žiačky a kadetky sa stali majsterkami Slovenska a juniorky skončili tretie. V sezóne 2008/09 žiačky aj kadetky obhájili majstrovský titul a juniorky skončili druhé za Sláviu UK,“ za-

Ján Dančík s pohárom pre svoje zverenkyne.

Foto: archív DN

spomínal si J. Dančík.

Ďalší mimoriadny úspech zaznamenala Bilíkova v sezóne 2011/12. J. Dančík: „Spolupráca s VK Doprastav, ktorá sa datovala od roku 2005, bola pre klub rozhodne prínosom a prejavila sa aj vo výsledkoch. Odchovankyne ŠŠK B. Koseková, J. Pencová, M. Abrahámová, K. Palgutová boli členky víťazného družstva VK Doprastav v extralige žien. Vo finále zdolali Sláviu EU 3:2 na zápasy. Trénerkou bola Eva Koseková.“

Projekt, v ktorom sa dva samostatné športové kluby - VK Doprastav so svojim extraligovým družstvom žien a ŠŠK Bilíkova s družstvami umiestňujúcimi sa na popredných priečkach na MS Slovenska vo všetkých mládežníckych vekových kategóriách spojili, je príkladom dobrej a obojstranne výhodnej spolupráce.

V sezóne 2013/14 sa spolupráca s VK Doprastav skončila, lebo klub zanikol. V ďalšej sezóne uzavreli dohodu o spolupráci s VŠK Paneurópa Bratislava, ktorej v závere súťaže pomohli dohrať ju so čtou vzhľadom na ich finančné problémy a odchod starších hráčok. O rok neskôr bola Bilíkova farmárskym družstvom COP Nitra a aj táto spolupráca mala obojstranný úžitok. Pred dvoma rokmi sa rozhodli spolupracovať s extraligovým družstvom VTC Pezinok, keď sa v extralige udržali. V sezóne 2017/18 sa dievčatá zlepšovali od zápasu k zápasu. Nakoniec v boji o piate

miesto prehrali s Prešovom a skončili šieste. Spolupráca s Pezinkom bude naďalej pokračovať aj v nasledujúcej sezóne.

Za predsedovania Jána Dančíka získala Bilíkova v kategóriách mladších a starších žiačok, kadetiek a junioriek už skoro 20 titulov majstra Slovenska. Vychovala tiež desiatky hráčok, ktoré úspešne hrali v bratislavských i mimobratislavských prvotigových i zahraničných kluboch. Navyše veľa z nich oblieklo aj reprezentačný dres. Ako napríklad M. Noseková, J. Pencová, M. Abrahámová, B. Koseková, K. Palgutová, N. Dubovcová, L. Mikšíková, L. Sedláčková, K. Šunderlíková a ďalšie.

Ján Dančík po 34 rokoch odišiel z gymnázia, kde pôsobil ako učiteľ, zástupca riaditeľa a riaditeľ a zanechal tam hlbokú stopu. Funkciu riaditeľa po ňom prevzal Daniel Kasala. Zhodou okolností v tom istom roku ako nastúpil do školy, sa aj oženil s Veronikou, s ktorou má syna a dcéru. Ako hovorí, teraz na dôchodku sa bude venovať veciam, na ktoré nemal čas. Napríklad už začal písať knihu pre deti. Čo najviac času chce venovať polročnej vnučke Adelke. Je dobré, že svoje bohaté športové skúsenosti bude naďalej využívať vo funkcii predsedu klubu, ktorý sa z administratívnych dôvodov premenoval od prvého júla na ŠŠK Gymnázium, Bilíkova.

Jozef Petrovský

Dúbravskí seniori aktívni v športe

Počas leta dosiahli naši seniori vynikajúce športové výsledky. Na Krajských seniorských športových hrách v Malackách zvíťazila v petangu Ružena Brunovská a v behu na 60 metrov obsadila druhé miesto Mária Krčmárová. V Štrbskom malom maratóne dosiahol v svojej kategórii vynikajúci výsledok aj František Brunovský. Trom členom Miestneho odboru Jednoty dôchodcov v Dúbravke srdečne blahoželáme. Ján Molnár, predseda MO JDS v Dúbravke